

„Aušra“, Nr. 52(92)

(Tęsinys)
III dalis

Vladas Lapienis

Tarybinio kalinio memuarai

Nutrėmimas

Štai, kokie buvo laikai – maišyti politinius kalinius su kriminaliniais atrodė beveik nusikaltimas! Politinių kalinių iš bendro katilo ir nemaitino, o duodavo jiems maistpinigius ir maistą atnešdavo iš valgyklos. Bolševikas Olminkis (1899 m.) dargi nenorėjo priimti liginio davinio – jam atrodė netinkamas. O dabar mūsų šalyje, kur anot tarybinės Konstitucijos „sukurtos galingos gamybinės jėgos, pažangus mokslas ir kultūra, kurioje nuolat kyla liaudies gerovė, susidaro palankesnės sąlygos asmenybei visapusiškai vystytis“, kiekvienam kaliniui duodame, neatsižvelgiant ar jis politinis, ar kriminalinis, parai po kepaluką prastos forminės duonos, po sausą labai sūrų silių arba sūrų žuvų ir po 20 gr. cukraus. Tai vadinamas sausas daviny.

Carizmo laikais Butyrkuose kalėjimo viršininkas atsiprašė už nadržatėlį, kam šis kreipėsi į politinį kalinį – bolševiką Olminkį „tu“: „...pas mus retai būna politiniai, nedžiratelės nežinojo...“ Taip rašė Jakulevičius.

Skirti politinius kalinius nuo kriminalinių – reiskia gerbti juos kaip lygius varžovus,

reiskia pripažinti, kad žmonės gali būti skirtingų pažiūrų. „Pas mus – visi kriminaliniai, politinių kalinių nėra“ – aiškino man dar būnant saugumo tardymo kambariuose saugumiečiai tardytojai ir prokuroras Bakučionis.

Nors man nuo pat suėmimo dienos buvo pareikštas kaltinimas, jog esu traukiamas baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos TSR Bk 68 str. (Agitacija ir propaganda, kuria siekiama pakirsti ar susilpninti Tarybų valdžią), t.y. iš pat pradžių buvau apiformintas kaip politinis kalinis, tačiau mane laikė drauge su kriminaliniu kaliniu Luckum jau saugumo tardyminiame izoliatoriuje daugiau negu mėnesį ir tuoj po teismo nuo 1977 m. liepos 25 d. iki rugpjūčio 26 d. mane patalpino saugumo rūsyje su dviem jau nuteistais kriminaliniais kaliniais.

Taigi jau saugumo rūsyje patyriau šį žeminantį sulyginimą su kriminaliniais kaliniais, vėliau beveik visuose etapų vagonuose bei persiunčiamųjų kalėjimų kamerosse teko būti su jais drauge, taip pat voronukuose bei didžiuliuose Gorkio, Jaroslavlio kalėjimuose.

(Bus daugiau)

Pulk. North nepažeidė įstatymų

Wshingtonas. – Prez. Reaganas pasakė, jog jis netiki, kad pulk. Oliver North ir kiti trys kaltinamieji yra kalti Irano ginklų pardavime. Po to, kai šie vyrai pareiškė teisme, kad jie yra nekalti, prezidentas vis mano, kad North yra tikrai herojus ir tą visą Irano-Contras reikalą negalima vadinti skandalu.

Į reporterio klausimą, ar jis mano juos amnestuoti, atsakė: „Aš tikiu, jog jie bus išteisinti, nes aš nematau, kad jie sulaužė bet kokį įstatymą arba padarė nusikaltimą“. Šie keturi vyrai kaltinami Amerikos vyriausybės apgaudinėjimu, nes jie pelno dalį iš slapto ginklų pardavimo Iranui pervežė Nikaragvos laisvės kovotojams. Prezidentas plačiau to klausimo nediskutavo pareiškdamas, jog kai byla teisme, jis negali pasakyti, ką jis mano daryti.

Priekaištai prezidentui

Tai buvo pirmosios prezidento pastabos, kai kaltinami Baltųjų rūmų vyresnieji pareigūnai. Associated Press pranešimu, George Washingtono universiteto teisės profesorius John Banzhaf pareiškė savo nusteibimą prezidento išsireiškimu, kadangi tai gali turėti įtakos į teismo sprendimą, nes milijonai žmonių tiki prezidento žodžiu. Marlin Fitzwater, Baltųjų rūmų spaudos sekretorius, informuodamas spaudą, to prezidento pasakymo, plačiau nekommentavo, tačiau pabrėžė, kad prezidentas „yra toks žmogus, kuris sako jums, ką jis galvoja ir tai yra, ką jis galvoja“.

Viceprezidentas giria pulk. North

Viceprez. George Bush vėliau pareiškė savo pagarbą pulkininkui North, sakdamas, „Aš manau, jog kiekvienas, kuris liejo kraują už savo kraštą ir laimėjo Purple Heart medalius, net tris, ir dar Sidabrinę žvaigždę, nusipelnė tokios pagarbos, kuri skiriama už herojinius žygius“.

Prezidento komentarai susilaukė kritikos. Sen. Alan Cranston iš Kalifornijos, demokratas, kuris neseniai buvo Maskvoje ir kalbėjosi ir su Gorbaciovu, pasakė: „Paprastas pilietis gali pareikšti savo opinią be žalos kriminalinio teismo eigioje, bet, kai vyriausias egzektivas, kuris yra prisiekęs sekti, kad būtų vykdomas įstatymas, daro tokius pareiškimus, tai jau veda į teisingumo nesilaikymą“.

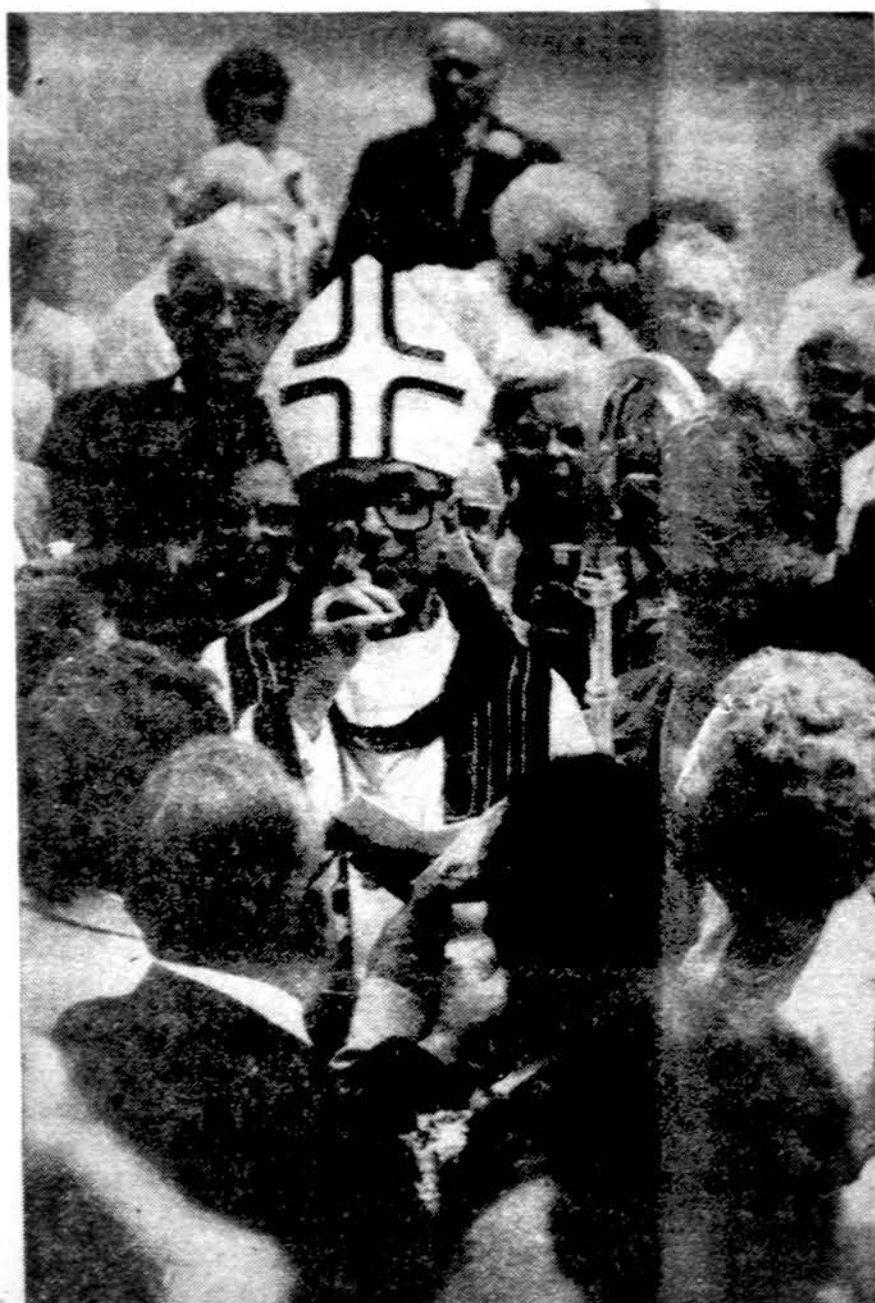
Prezidentas taip pat paminėjo, kad dar yra neatsakytų klausimų, nes jis nežino, kur iš tikrųjų nuėjo gautas pelnas iš ginklų pardavimo kas gavo iš to pinigų ir kas už ginklus sumokėjo.

Sankcijos Panamai

Washingtonas. – Senatas vienbalsiai pareikalavo, kad Administracija pritaikintų naujas sankcijas ir diplomatinį spaudimą pasitraukti generolui Manuel Noriega iš Panamos. Senatoriai balsavo 92 balsais už tai ir niekas neabsavo prieš. Su šiuo balsavimu sutinka ir Administracija.

Jei Noriega atsirasit Amerikoje, jis būtų teisiamas už narkotikų siuntimą į šį kraštą.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Pradedant Didžiąją savaitę. Chicago kardinolas Joseph Bernardin Verbu sekmdienio procesijoje,apsuptas žmonių, laimina verbas.

Pavogė nacių dokumentus

Bona. – Vakarų Vokietijos vyriausybė negali paaiškinti, kaip atsitiko, kad iš Berlyno Dokumentų Centro pastato buvo pavogta maždaug 30,000 nacių bylų. Vokiečiai pagaliau sutiko, kad ten esantys dokumentai, kurių manoma gali būti net 30 milijonų nacių partijos dokumentų, būtų per fotografuoti, praneša vienas Amerikos diplomatas.

Šis Berlyno dokumentų centras yra amerikiečių zonoje. Dokumentai po II Pasaulinio karo buvo atrasti netoli Miuncheno ir paskirti sunaikinimui. Bet kas nors to nebesusėjo ar nebenorėjo padaryti. Kai filmavimo darbai po kelių metų bus baigti, tai tie nacių partijos narių dokumentai, kurie čia yra, bus perduoti vokiečių žini. Kai kurie dokumentai per paskutinius 5 metus jau buvo perduoti vokiečiams ir britams, daugiausia senienų rinkėjams, karta už juos gaunant net 3,000 dol. už kiekvieną.

Ne visos bylos surastos

Neseniai kiles įtarimas, kad daugel dokumentų buvo išvogta, pasitvirtino. Kai buvo praveisti tyrinėjimai, tai to dokumentų archyvo direktorius buvo atleistas ir sulaukė kelių dokumentų pirkėjų. Tik 1,500 bylų buvo atgal sugrąžintos, kitos dingio be žinios. Prileidžiama, jog kai kurios papkės gali būti panaudotos kai kurių vokiečių, kurie buvo naciais, suėmimui ar jų šantažavimui. Ir tai tinka ne vien tik vokiečiams, bet ir kitų tautybių žmonėms, kurie priklausė nacių partijai.

Nacių gaudymas seniai baigtas

Šis įvykis sukėlė tam tikrą įtampą tarp amerikiečių ir vokiečių, kadangi vokiečiai laiko nacių „gaudymą“ jau seniai baigtu. Amerikiečiai, kai bus tie dokumentai nufilmuoti, pažadėjo juos perduoti Vakarų Vokietijai, tačiau nė viena

Vakarų Vokietijos vyriausybė neparodė noro juos priimti. Amerikiečiai tas nufilmuotas juostas laiko Amerikos Tautiniam archyve. Daromas priekaištas, kodėl anksčiau amerikiečiai negražino vokiečiams tas bylas.

Neseniai Der Spiegel rašė, jog Washingtonas nori pasilaikyti tų bylų originalus, o perduoti tik nufilmuotus nuorašus, kad galėtų šantažuoti vokiečius ir kitus asmenis, bet amerikiečiai tai paneigė.

Geštapo rūsyje

Tie dokumentai laikomi požemyje, kuris kadaise buvo Geštapo bunkeris ir iki šiol nebuvo nieko atsitikę. Tik retkarčiais buvo leidžiama ten įeiti Vakarų Vokietijos investigatoriams ir Wiesenthalio centro pareigūnams iš Amerikos, kurie ieško karo nusikaltėlių ir paskui tas bylas perduoda OSI įstaigai. Kitais atvejais, tik istorikams su specialiais leidimais tebuvo ten leidžiama įeiti.

Atviras priėjimas visiems

Kai bus filmavimas baigtas, ir ta medžiaga sukurta archyve, tai pagal Amerikos Laisvos Informacijos aktą, jie bus prieinami visuomenei. Vokietijoje buvę naciai dar yra įvairiose valstybėse tarnautojų pareigose. Amerikiečiai norėjo, kad už tų dokumentų nufilmavimą sumokėtų Vokietija, tačiau ji atsisakė. Bona dar moka okupacijos išlaidas Berlyne amerikiečiams, britams ir prancūzams, kurių daliniai saugo Vakarų Berlyną.

Kai bylų filmavimas bus baigtas, iškilis dar viena komplikacija padėtis – filmą norės turėti ir Sovietų Sąjunga, kaip viena iš keturių valstybių, kuri administruoja po karo Berlyną, rašo New York Times.

– Lenkijos valdžia leido pastatyti mormonams savo primąją koplyčią komunistiniame krašte.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Ok. Lietuvos vyskupai yra pakviesti Sv. Tėvo „ad limina“ – apyskaitiniam atvykimui. Žiniomis iš patikimų šaltinių jie atvyksta į Romą balandžio 13 d.

– Nikaragvos sandinistų vyriausybė praėjusį sekmadienį išleido šimtą politinių kalinių į laisvę, kaip buvo pažadėta pasirašant karo pailaubų dokumentą su Contras partizanų vadovybe.

– Atstovų rūmų speakeris Jim Wright šiandien susitinka su respublikonų mažumos vadu Robert Michel tartis humanitarinės paramos paskyrimo klausimu Contras kariams, dabar sutikusiems su 60 dienų pailaubomis.

– Panamos diktatorius generalas M. Noriega atsirado Costa Ricos ir yra areštuotas. Tačiau tai dar nepatvirtintos, nors kažkas yra įvykę, praneša užsienio korespondentai.

– Šiaurės Amerikoje praėjusiais metais buvo uždarytos 79 liginės dėl susidariusių finansinių sunkumų.

– Jeruzalėje nuteistas 18 metų kalėjimo bausmė buvęs branduolinės laboratorijos technikas Moredchai Vanunu, kuris perdavė slaptas Izraelio atomines žinias britų London Sunday Times laikraščiui.

– Nikaragvos kariuomenės vadovybė atleido iš aktyvios tarnybos 1,800 savo kareivius. Tai pirmoji demobilizacija pasirašius pailaubų sutartį.

– Kanados šiaurinėje dalyje įvyko žemės drebėjimas, kuris Richterio skalėje matuojamas 6.2 stiprumu.

– Panamos karo vadovybė bandė pirkti Amerikoje 5,000 automatinį pistoletų ir kitos rūšies mažesnio kalibro ginklų.

– Izraelio ministras pirmininkas Y. Shamir, sugrįžęs iš Amerikos, kalbėdamas savo parlamente, pareiškė, kad Izraelis turi būti nepajudinamas prieš Amerikos taikos pasiūlymą, nes jis kenkia Izraeliui.

– Maskvoje pranešta, jog Latvijoje atspausdinta G. Orwell „Gyvulių farma“ 110,000 egzempliorių latviškai ir 30,000 rusiškai. Knygos motas: „Visi gyvuliai yra lygūs, bet kurie yra daugiau lygūs už kitus“. Romane rašoma, kaip gyvuliai užvaldė farmą. Tai satyrinis romanas, kuris patvirtina Sovietų komunizmą Stalino laikais.

– Paryžiaus bankas sutiko išmokėti 22 mil. dol. gen. Noriegės Panamos vyriausybei, kad jis galėtų apmokėti kariškių algas, praneša vienas Vakarų diplomatas.

Rusijos krikšto paminėjimas

Maskva. – Rusijos „krikšto“ tūkstantmečio jubiliejus minėjimui Sovietų Sąjungoje vyks nuo birželio 1 iki 16 dienos. Tai pranešė spaudos konferencijoje Maskvoje Kijevo metropolitas Filaretas. Jubiliejinės išskilmės bus rengiamos Maskvoje ir kituose miestuose. Į jas numatoma pakviesti penkiolikos Bažnyčių atstovus. Kijevo metropolitas pažymėjo, kad vienas svarbiausių jubiliejinių įvykių bus rusų stačiatikių Bažnyčios sinodo susirinkimas, kuriame numatoma apsvartyti sovietinės valdžios ruošiamus naujos religiją lietančius įstatymus.

– Kongr. Richard Gephardt pasitraukė iš demokratų prezidentinių kandidatų.

Žmogaus teisių seminaras Maskvoje

Beteisiai glasnost eroje

Maskva. – Neseniai įvyko Sovietų Sąjungos vyriausybės organizuotas seminaras žmogaus teisių klausimais. Į jį buvo pasiruošę važiuoti ir Lietuvos kovotojai už žmogaus teises, bet buvo sulaikyti prie traukinio durų, atimti jų bilietai ir kai kam gražinti pinigai už sumokėtą bilietą. KGB nuo tos kelionės sulaikė ir Nijolę Sadūnaitę.

Dešimties kraštų atstovai

Ta delegacija, kuri reprezentavo Tarptautinę Helsinkio Federaciją, buvo sudaryta iš 21 žmogaus, teisių klausimais rašančių asmenų, kurie atstovavo 10 Vakarų kraštų. Jie Maskvoje praleido savaitę laiko ir susitiko veidas veidas pirmą kartą daug oficialių vyriausybės pareigūnų, kurie daugiau ar mažiau yra atsakingi už žmogaus teisių piktnaudojimus Sovietų Sąjungoje.

Jie kalbėjosi su Sovietų Teisingumo ministru, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerių pavaduotojais, Religinų reikalų tarybos vadovu, Serbsky Psichiatrijos instituto direktoriumi ir kitais panašaus rango pareigūnais. Jie klausinėjo juos apie politinius kalinius, psichiatriinius pažeidimus, religinius persekiojimus, emigraciją ir apie kitas svarbias žmogų teisių problemas.

Komunistų atsakymai

„Jų atsakymai, visados nuosirdūs, buvo atsargūs ir kartais išsiskukinėjantys. Nežiūrint daugelio pasikeitimų Generalinio sekretoriaus Michailo S. Gorbaciovio valdžioje, daug dalykų liko tie patys“, sako minėti žurnalistai. Pirmiausia, jie buvo nustebinti tuo atvirumu, kuriuo oficialieji asmenys pripažino praeities klaidas ir kalbėjo, kad jiems reikia laiko persitvarkyti. „Mes pergyvenome stagnacijos periodą“, pasakojo jiems Vidaus reikalų ministerio pavaduotojas Leonid Sizov, kalbėdamas apie Brežnevo erą. „Mes negalime išrasti savo problemų vienu metu“, sakė jis.

Delegacijos šeiminkai kalbėjo apie teisinius drastiškus pakeitimus kriminaliniame kode – 100 punktų bus pakeista ir 1,200 nuostatų bei taisyklių jau peržiūrėta ir pakeista, įskaitant ir tuos punktus, pagal kuriuos piliečiai buvo nuteisiami ir išsiunčiami į darbo stovyklas ir į ištėrimus. Kaip tie įstatymai pakeisti, jiems ir tai nebuvo atsakyta. Delegacija negavo jokio užtikrinimo, kaip ta praraja tarp įstatymo raidės ir nelegalios praktikos bus peržengta.

Surežisuotas vienodumas

Delegacijos nariai sakosi nesijautę patenkinti atsakymais, nes daugelis iš jų pareigūnų yra Brežnevo sėbrai, dabar kalbą skirtinga kalba. Jie pastebėjo didelį vienodumą pareigūnų atsakymuose. Vaizdas toks, lyg jie nešiotų tą pačią uniformą ir kartotų išmoktas frazes. „Mes turime pilnas

rankas“, jiems buvo vis karto jama ir vis tais pačiais žodžiais. „Bendradarbiavimas, ne priešiškas“ buvo frazė, kurią delegacija girdėjo iš Sovietų aukštųjų asmenų įvairiuose pasitarimuose. Mums buvo nurodoma nauja partijos linija, labai daug žadanti, bet iš tikrųjų, nieko daugiau, kaip tik partijos linija“, rašo sugrįžę delegacijos nariai.

Kita medalio pusė

Delegacijai pavyko susitikti ir su privačiais piliečiais – nepriklausomų grupių atstovais ir paprastais žmonėmis, kurie atvyko net iš kitų miestų, kad tik galėtų susitikti nors vieną šios delegacijos narį ir pasakyti ką nors apie savo problemas. Jie buvo nustebę, kiek yra daug visokių grupių, susidariusių glasnost ženkle. Jiems buvo sakyta, kad yra net 30,000, kurie ieško savito kelio į laisvumą. Delegacijos nariai buvo sujaudinti jais – toks yra jų didelis laisvės troškimas.

Tačiau delegacija patyrė ir nemalonumų. Vienas privatus susirinkimas buvo policijos telefonu išardytas. Kitas, irgi privačiame bute, buvo apsuptas policininkų, patikrinti visų esančių dokumentai, įskaitant ir vakariečių stebėtojus, o keli jaunesni išsivesti, kurie nebe-grįžo.

Beteisiai žmonės

Dramatiškas atsitikimas įvyko kai trys buvę politiniai kaliniai, visi žmogų teisių organizacijos Glasnost Spaudos klubo nariai, nuėjo kartu su delegacijos nariais į tą seminarą. Vyriausybės pareigūnai tiem trim neleido sėstis prie konferencijos stalo, bet ten, buvo ne tik pačių Sovietų, bet ir Vakarų televizijos filmotojai, tai jie vėliau nusileido, ir leido jiems seminare dalyvauti. Lev Timofeyev, kuris yra to Glasnost Spaudos klubo pirmininkas, kalbėjo tame seminare ir įteikė valdžiai politinių kalinių sąrašą.

Tegu išklausu saviškius

Vyriausybės atstovai delegacijai kalbėjo apie žmonių teises, bet neprisiminė, kad dar yra 360 politinių kalinių, jei ne daugiau, kurie žinomi, kad tebėra darbo stovyklose ar psichiatrijose liginėse. „Jei Kremlius turi intencijas pagerinti žmonių teises, tai jie turi pademonstruoti savo gerus norus ne tik pakviečiant užsieniečius diskutuoti žmonių teisių problemas, bet pirmiausia išklausti savo piliečius ir suteikti jiems tas teises, kurias jie gimdami gavo, rašo Bernstein ir Laber New York Times dienraštyje.

KALENDORIUS

Kovo 29 d.: Bertoldas, Kernius, Almantė Diemonda.

Kovo 30 d.: Kornelija, Gvidonas, Anelė, Danulis, Meda.

ORAS

Saulė teka 5:41, leidžiasi 6:11. Temperatūra dieną 68 l., naktį 52 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

URVINĖ TAMSA ŠIRDIES ATAKOS APSAUGOJE (23)

Apsivieskime dabartinės medicinos šviesa ir nusi-
teikime tikrai medicinini-
kai veikti apsaugant širdį
nuo atakos, nes senoviška,
nesveika mityba trukdo
lietuvių širdžiai sulaukti
jos laikrodžio natūralaus
sustojimo.

Į širdies apsaugą raginimas

Visi gerai įsidėmėkime, pro
pirštus nepraleiskime, ką rašo
kanadietis lietuvių savo laisvės
šiam skyriui. Jame primygtinai,
pirštu į akis duriančiai prista-
toma ta baisiai baugi, širdžiai
per ankstyvą galą artinanti
mediciniška tamsa. Ji tebe-
gaubia mūsų širdis — tiek pacien-
tus, tiek tūlus gydytojus — ir
lietuvių be laiko marina.

Štai tas laiškas. — „Visai ne-
gerių kavos, nei arbatos.
Skysčių kasdien išgeriu virš 2
litru. Daug vaikščioju, rytai po
keletą minučių paminu dviratį
(dviratis nevažiuoju). Vasarą
truputį dirbu darže. Kraujo
spaudimas visuomet normalus.
Jau apie dešimt metų turiu
angina pectoris. Turėjau porą
lengvų širdies priepuolių.
Anksčiau ėmiau Inderal. Dabar
jau virš metų pakeičiau į Cor-
tizem — į dieną 4 kart po 90 mg.
Atrodo šie daugiau padeda. Liga
nuo paveldėjimo, nes mano bro-
lis mirė nuo širdies smūgio.
Kartais pavargus ar susijau-
dinus užėjau krūtinės skaus-
mai, tai paimu grūdėlį po lie-
žuviu.

Kartą plaučius buvo apėmė
skysčiai, tai ligoninėje prirašė
furosemidą, po 40 mg kasdien.
Iš Tamstos patarimų sužinojau,
kad tai labai stiprus vaistas. Tą
straipsnelį parodžiau savo lietu-
viui daktarui, o jis atsakė, kad
nieko — jie duoda kai kam net
iki 200. Vėliau aš pats šią dozę
sumažinau iki 20 mg. Mano
daktaras nespriešino.

Dabar turiu kitą negerumą.
Išsistūtinimas pametė kontrolę.
Viduriai linkę daugiau užkie-
tėti. Niekada neviduriuoju.
Ryte išsistūtinu veik kasdien,
tačiau apie vidurdienį
neįėjau išsistūtinu. Jei sėdžiu,
tai nebūna, bet tik vaikščiojant.
Daktaras sako, kad čia nieko
negalima padaryti. Universite-
tinėje klinikoje darė rentgeno
žarnyno nuotraukas ir nieko ne-
rado. Ar dar galimas koks gy-
dymas? Už patarimą nuoširdžiai
dėkoju.

Atsakymas. Galimas. Reikia
nevertinti širdžiai nebūtinų
vaistų, ar jų tik minimalų kiekį
imti. Vidurius reikia vaisyti ar
daržovėmis sunumoti, kietokų
jų nelaikyti. Kol tas susitvar-
kys, mūvėk trumpas-tamprias
kelnaites ir įsidėk minkštą po-
piero ar gabalėlį medžiagos
tarp raukų. Ant jų kelnaitių dė-
vėk reguliarius, dabar nešioja-
mas. Raukus gimnastikuok —
sutraukinėk kaip išsistūtinus.
Tai tiek dėl to mažmožio. Bet tai
yra tik langinių dažymas tada,
kai tas namas dega. O namas
degti dega, nes zovada artinas
širdies ataka. Mat visai nesi-
gdydai kaip reikia savo turimą
širdies arterijų sklerozę. Taip
dauguma mūsų elgiasi: nie-
kais rūpinas, o mirtingus
reikalus apleidžia. Štai ką turi
dabar kuo greičiausiai atlikti:

1. Išsistirk kraują patikimoje
(universiteto) laboratorijoje
(CS24.CRC) išeitiant I.D.I. ir

HDL. Tada atitinkamai stosi
kovon su širdies arterijų skle-
roze.

2. Maistu gydykis. ALVUDO
dieta čia buvo paskelbta. Ją
pildyk visu 100%. Valgyk tik
kiaušinio baltymą, žuvį, rudus
ryžius. Naudok vaisių, daržovių
„centneriais“ ir avių dribsnius
kasdien po pusę puodelio. Tik
kukurūzų aliejus — jokio
kitokio riebalų, ir to tik 5-8 ar-
batinius šaukšt. poroje. Jokių
mėsų ne iš tolo: kol kas nei viš-
tėnės, nei kalakutienos.

Taip maitinkis tol, kol chole-
sterolis nukris iki 130 mg%.

3. Iš vaistų naudok šiuos: as-
pirino po vieną tabletę kasdien.
Cinko sulfato po 200-mg tablete.
(ar 220-mg kapsulę) pavalgęs
kasdien. Niacino 250 mg tris
kart dienoje. Tai tik pradžia.
Gali, pagal kraujo riebumą,
prisieiti 1-2 gramus imti.

Tarkis su gydytoju dėl dabar

vartojamų vaistų: visai nereiktų
imti furosemido (Lasix), o vieto-
je imamo Cortizem — imti
„long-acting nitroglycerin“, po
vieną du ar tris kartus per parą.

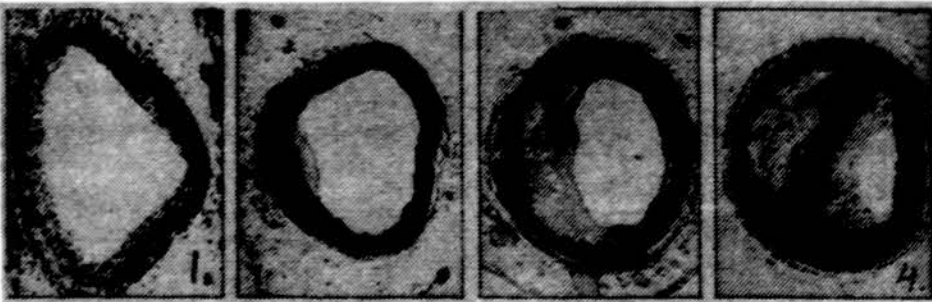
Vaistai čia paskutinėje vieto-
je. Turi tvarkytis su visu vėlinio
tuzinu širdies atakos prišaukėjų
(juos visus žino šio skyriaus
skaitytiniai). Kitaip nieko gero
neišeis, nes sklerozė žengs
toliau, kol visai širdies arterijų
spindis užsidarys. Turi liguistą
paveldėjimą. Tuo atveju reikia
dar stropiau tvarkytis su visais
širdies arterijas priskretinan-
čiais niekadėjais. Gerai, kad
kraujospūdis normalus, bet kaip
su kitais sklerozės prišaukėjais:
svoris, cukraligė, podagra...?

Darž nepersunkiausiai dirbk
45 minutes kasdien. Tas atstos
dviejų valandų bėgiojimą riste-
le. O kaip dušios ramumas?
Koks kraujo tirštumas? Koks
ketveriopas kraujo riebumas?
Ar nesi mažakraujis? Tie ir dar
daugelis kitų dalykų įeina į
tinkamą savo širdies gelbėjimą.

Sakai jau turėjai mažų širdies
atakų ir širdies nusilpimą —
žinomos po atakos ar pasleptos,
be skausmo atsirandančios ir,
jei nenumarinančios, tai pacien-
to nežinomos, tada atsirado
plaučiuose vanduo. Tuo laiku
buvo vietoje furosemidas, o
dabar nėra ko pūsti šaltus ko-
pūstus. Prašyk daktaro leidimo
vaistų reikale.

Angina nurodo, kad širdies
raumeniui trūksta maisto
gaivaus kraujo pavidale. Dabar
jau gydytojams yra žinoma, kad
širdies raumens neaprupinimas
deguonimi dažnai būna be jokio
skausmo — be anginos. Todėl
Tamtai reikia būtinai univer-
siteto klinikoje specialiais ty-
rimais išsistirti širdies arterijų
stovį.

Visiems atsimintinas šis
faktas: gydytojas turi prašalinti
širdies raumens bedeguošiu-
kumą (ischemia), o ne vien tik
sumažinti ar prašalinti angina.
Tik tą Tamsta iki šiol darai. O
tai nėra pilnas širdies sklerozės

Kartais tyliai, be skausmo krūtinėje — be anginos priskrenta širdies arteri-
jos, žmogus save sveiku laikant, kol jis staiga krenta neatsikėlimai, galutinai
priskretus kraujagyslei. Sveika (I), beveik užakusi širdies arterija (II).

Neturint pelems spastų, išdėstomos joms veltui gaunamas sūris ir tikima,
kad jame esąs cholesterolis pribaijs jas.

gydymas. Ji ir toliau eina pi-
romyn kaip ėjusi, o Tamsta lauki
liūdno likimo, visai nestodamas
kaip reikiant kovon su sklerozė
širdies arterijose. Turi dabar
kuo greičiausiai liautis taip
elgesio. O visi kiti lietuviai irgi
turi taip pasielgti: visiems rei-
kia kovoti su sklerozė visomis
jėgomis, nes čia eina reikalas
gyventi, ar ne.

Medicina šviečia, o lietuvius vis į mediciniską tamsą žiūri

Šiais metais, kovo 4-6
dienomis Chicagoje, Palmer
House įvyko 44-toji metinė
Chicago Medical Society kon-
ferencija. Joje dalyvavo šimtai
gydytojų, kurių tarpe buvo
matyti ir keturi lietuviai. Kur-
sai lietuvių jautiausias medicinos
sritis, imtinai ir pensininkų
mitybą. Vien apie cholesterolio
perviršį buvo du kursai. Loyolo
universiteto profesorius kar-
diologas W. Fraser Bremner,
MD, vadovavo ir pats kalbėjo ir
į klausimus atsakinėjo 45
minutes. Kitame kurse kalbėjo
rodydamas skaidres, apie cho-
lesterolio perviršiaus susėkimą,
bei gydymą vaistais ir dieta
prof. Rick V. Hay, MD, iš Illi-
nois universiteto. Jam talkino
kardiologė Mary Ann Malloy,
MD, iš Elmhurst klinikos ir
viena dietistė. Šis kursas tęsėsi
dvi valandas.

Kursuose švietėsi gydytojai.
Buvo dalinama literatūra.
Malonu buvo šio skyriaus
atstovui, kuris jau virš 22 metų
savaitiniais rašiniais šiame sky-
riuje šviečia „Draugo“ skaity-
tojus apie širdies arterijų skle-
rozės reikalus, kad šiuose kur-
suose ne vieno sakinio neišgir-
do, ko šiame skyriuje skaityto-
jai jau neskaitė. Kursuose pro-
fesorius kalbas teko užrašyti į
juostas. Tai dokumentas, patvir-
tinąs čia skelbiamą tiesą
sklerozės reikalu.

Žmogus turi dvasia pribrešti
geriui. Kaip amerikietis kada-
se nepakėlė prohibicijos, taip
dabar atmetę jam peršamą
maistą be gyvulinį riebalų
ir be cholesterolio. Todėl ame-
rikiečiai gydytojai saviesiems
pataria tik žymiai sumažinti
minėtų dalykų savo maiste.

Sakysim, gydytojai pataria
savaitėje tik du trynius naudoti,
ar dar mažiau. O prof. A.C.
Goldberg, MD, siūlo tik vieną
per savaitę ar dar mažiau
griežtoje dietoje. Pataria vieto-
je vieno viso kiaušinio naudoti
dviejų kiaušinių tik baltymus.

Šis skyrius saviškiams geriau
pasitarnauja, patardamas visai
trynių nevartoti, nes iš prak-
tikos žino, kaip sunku yra su-

mažinti cholesterolį iki nepa-
vojingos širdžiai ribos — iki 180,
dar geriau net iki 150 ar 130
mg%. Vienas kiaušinio trynys
turi virš 250 mg. cholesterolio,
o mūsų „Pensininkas“ skel-
bia savų profesorių (tikrumoje
vištų — kiaušinių pirklių bei jų
padlaidžių) žinias, kad kas-
dieninis trynio valgymas
nepakelia cholesterolio kiekio
taip valgančio kraujyje. Še tau,
jūs visi ten universitetiniai
mokytojai apie cholesterolio
perviršiaus žalą! Jus visus
niekais paverčia „Pensininkas“.

O mūsų širdis, ko gero, paseks jo
patarimus, nes jiems yra sunku
atsisakyti dešrų, kiaulienos,
taukų, trynių ir lašinių. Todėl
jie velija pasitenkinti „Pensi-
ninko“ paduodamu medicininiu
jovalu apie trynius.

Dabar rimtas klausimas
„Pensininkui“ ir jo skaityto-
jams: kada „Pensininkas“
liausis skleisti savo puslapiuose
mediciniškus niekus ir kada
mūsų širdis nustos virškinti
„Pensininko“ patiekiamą
medicinišką šlamštą? Tik
paliovus mūsų širdims tokia
mediciniška tamsa „šviestis“,
lietuviškos širdys susilauks
atgaivos.

Kas mums darytina, kai amerikiečiai nerimsta dėl cholesterolio?

Visi amerikiečiai sujudo,
sukruto rūpintis cholesterolio
reikalu. Kovo 18 d. Cook apskr-
ties ligoninėje keli šimtai
gydytojų klausėsi valandą
trukusios paskaitos apie choles-
terolio perviršiaus žalą.
Paminėta, kad ir alkoholis yra
pavojingas širdžiai — yra vienas
iš jai atakos prišaukėjų („risk
factors“).

Šių metų kovo 17 d. Santa Fe,
N.M. įvykusiame šio krašto šir-
dies ligų gydytojų draugijos
(American Heart Association)
susirinkime prof. Richard
Shekelle iš Texas universiteto,
pranešė savo 1957 metais
pradėtą ir su 1,969 vyrais atliktą
tyrimų duomenis. Vyrai
buvo čikagiečiai, dirbą Western
Electric Co.

Per tiek metų surinkti
mediciniški duomenys pirmą
kartą medicinos istorijoje įrodė,
kad maiste cholesterolio gausa
tiesiogiai didina cholesterolio
kiekį kraujyje, ir tuomi gausi-
na mirtinas širdies atakas.

Prieš pradėdami tyrimus, šie
profesorai tiriamų vyrų krau-
juje rado cholesterolio vidurkį
737 mg%. Tas kiekis prilygo
triuose tryniuose esamam cho-
lesterolio kiekiui. Dabar vidu-
tinis amerikietis suvalgo kas-
dien po 400-450 mg choleste-
rolio.

Tie profesoriai pranešė, kad
pas tiriamuosius vyrus, kurie
kasdien su maistu gavo daugiau
negu 500 mg cholesterolio, mir-
tingumas nuo širdies atakos
padidėjo 22% palyginus su tais,
kurie kasdien daug mažiau
cholesterolio suvalgydavo. Tai
labai svarbus įrodymas, kad be
cholesterolio maistas (jo mažą
reikiamą kiekį pagamina

kepenys be pagalbos iš maisto
gaunamo cholesterolio) yra ge-
riausia širdies apsauga nuo
atakos.

Cholesterolis kraujyje gau-
sėja, valgant gyvulinius rieba-
lus (sviestą, grietinę, taukus,
lašinius, tortus, bekonus, mar-
gariną) ir cholesterolį (trynius,
mėsas, dešras, dešreles, sūrius).
Valdiško sūrio nė vienas
neimkite į rankas. Ypač dabar
veltui dalinamo.

Išvada. Per šias Velykas dar
galvos nepametęs lietuvis
turėtų keltis tikrai savo širdies
apsaugai no perankstyvos
atakos. Toks jo prisikėlimas
pasireiškė sveika mityba — vė-
lykiškų „boby“ neragavimu, gera
nuotaika, darbu darže, tvarky-
mus su turimomis negalėmis ir
... neskaitymu „Pensininko“ tol,
kol jis neprisikels mediciniskos
tiesos skelbimui. Išmintingam
to pakaks.

Pasiskaityti. Consultant,
March 1988, vol. 28, Nr. 3.

TREČIASIS VERTINGAS KONSPEKTAS MOKYKLOMS

JAV LB Švietimo tarybos tau-
tinio auklėjimo skyrius leidžia
seriją konspektų — sąsiuvinį,
kuriuose spausdinamos ištrau-
kos iš knygų bei pagrindžio
leidinio apie mūsų tautos trage-
diją ir išgyventas nelaimes.
Lietuvinėms mokykloms jau
yra išsiuntinėti pirmieji du
sąsiuviniai. Džiaugiamės, kad
mokyklos šiuos leidinius skaito,
nagrinėja. Jau susilaukėme gra-
žių įvertinimų.

Pirmajame sąsiuvinyje rā-
damos ištraukos iš Daumanto
„Partizanų“ knygos. Antrajame
— Elenos Juciūtės „Pėdos mirties
zonoje“. Dabar išėjo po-
grindžio leidinio. Pagrindžio
„Aušra“ informuoja apie
kultūrinį ir politinį lietuvių
genocidą, bandydama teikti nu-
rodymus, kuriais turėtų
vadovautis lietuvių Lietuvoje,
kad sėkmingiau galėtų prie-
šintis okupanto siekiams.

Skaitydamas šį sąsiuvinį, jau-
nimas sužinos, kaip pavergtoje
Lietuvoje ginamos lietuvių kal-
bos teisės, kovojama prieš rusi-
nimą, koks svarbus religijos
vaidmuo lietuvių tautai ir kita.
„Aušros“ sąsiuvinio pavyz-
džiai išsiuntinėti mokyklų vedė-
jams. Raginame mokytojus bei
organizacijų vadovus įsigyti
„Aušrą“: nagrinėkite, disku-
tuokite ir kelkite jaunimo tau-
tinę samonę. Leidiniai gaunami
Švietimo tarybos knygyne.

Kaip minėta pirmajame „Par-
tizanų“ sąsiuvinyje, šių trijų
leidinių kai kurias ištraukas
padėjo atrinkti Vydūno Fondu
visuomeninio vasaros darbo
kursantai. Švietimo taryba nuo-
širdžiai dėkoja Vydūno Fondui
už suteiktą medžiagą ir Lietu-
vių Fondui už leidinių
išleidimą.

R. Kučienė

BRANGS STATYBOS

Penkios didžiosios statybų
unijos, apimančios arti 50,000
darbininkų Chicagoje, gavo
atlyginimų pakėlimą. Sutartis
pasirašyta dviem su puse metu.

MOKYKLŲ RŪPESTIS

Chicagos mokykloms įsakyta
pašalinti iš savo pastatų asbe-
tą, kuris gali sudaryti pavojų
vėžio ligai. Apvalymas nuo as-
besto brangiai kainuoja.
Nedidelė Tabor liuteronų
mokykla turės sumokėti apie
10,000 dol.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš
jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/4 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo
nuožūra. Nesunaudojotų straips-
nių nesaugo. Jūs grąžina tik iš
anksto susitarus. Redakcija už
skelbimų turinį neatsako. Skelbi-
mų kainos prisiunčiamas gavus
prašymą.

Ir asilas žvengia, avižas
pamates. *Lietuviška patarlė*

Mirtis dantų neskaito.
Lietuviška patarlė

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiadienis,
ketvirtadienis ir penktadienis.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.;
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleitusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852

IŠTIKIMYBĖ LIETUVAI

„Tegu jie atvyksta į mūsų žemę su vaikais, žmonomis, galvijais ir išsineša jokių trukdymo pagal savo norą; tai šiuo savo laišku užtikrinami pradžiai, kad jie bus saugūs ir neliečiami jokių neteisėtų mano pavaldinių pretenzijų“. Šitaip 1324.V.26 rašė Lietuvos didysis valdovas Gediminas ano meto vokiečių miestų piliečiams, kviesdamas juos atvykti į Lietuvą ir šiam krašte kurtis. Ypač buvo pageidaujami amatininkai — meistrai, kurdai, račiai, akmenkalbiai, druskininkai, malūnininkai, sidabra-kaliai, svaidomųjų prietaisų gamintojai, žvejai, o taip pat riteriai ir žemdirbiai.

Vokiečiai Lietuvoje pradėjo kurtis jau daugiau kaip prieš 600 metų. Kūrėsi ne tik Gedimino, bet ir kitų valdovų, o taip pat carinės Rusijos laikais ypač Vilniuje. Kaune, Suvalkių miesteliuose, ūkiuose. Per šimtmečius jie buvo labai darbšti, pozityvi, pavyzdį tautinė mažuma, iš kurios lietuviai mokėsi įvairių amatų ir aukštesnės žemės ūkio kultūros. Kuriantis nepriklausomai Lietuvai, tam tikras skaičius vokiečių tautybės karininkų talkino Lietuvos kariuomenei, kuriant nepriklausomą valstybę. Lietuvos valdžia leido jiems laisvai tautiškai, kultūriškai veikti, puoselėti savo religiją, kurti mokyklas (Kaune jie turėjo aukštą lygio vokiečių gimnaziją, į kurią ir kai kurie lietuviai leido savo vaikus), statyti bažnyčias, parapijų sales. Vokiečiai Lietuvai davė nemažą aukštos kvalifikacijos įvairių profesijų specialistų.

Atskirose vietovėse vokiečiai buvo sukūrę savo bendruomenes, parapijas, Kultūros draugiją (Kulturverband) su skyriais, leido savo laikraštį „Deutsche Nachrichten fuer Litauen“, išleidžiamą du kartus savaitėje. Lietuvių-vokiečių santykiai buvo labai geri. Jeigu kartais ir atsiradavo kokių nesutarimų, tai jie buvo tokie maži, kad neverta jų ir prisiminti. Šia proga reikia pažymėti, kad Lietuvos vokiečius reikia griežtai skirti nuo Klaipėdos krašto vokiečių, kurių didžioji dauguma buvo ne kas kita, kaip suvokieję lietuviai, tpe vokiečiais fanatikais, „memelandieriais“ vadinami.

Lietuvos vokiečių likimą išsprendė 1939 m. pasirašytas Stalino-Hitlerio paktas ir kiti susitarimai, numatę Pabaltijo vokiečių repatriaciją į Vokietiją, kuri turėjo būti baigta 1941.III.25. Tikrų Lietuvos vokiečių tebuvo 15,200, tačiau repatrijuoti užsirašė 52,000. Lietuvos vokiečiai, ypač jų dvasilininkai, mieliai padėjo lietuviams „tapti vokiečiais“ ir tuo tūkstančius mūsų išgelbėjo nuo bolševikų teroro.

Repatrijavusioji Vokietiją Lietuvos vokiečių gyvenimas nebuvo lengvas. Beveik visi jaunesnio amžiaus repatrijantai, įskaitant ir atvykusius lietuvių, buvo mobilizuoti į vokiečių kariuomenę bei SS dalinius ir po trumpo apmokymo pasiųsti į frontą, kur žymi dalis žuvo. Tik nedidelis jų skaičius buvo ištikimi Hitlerio režimui.

Nuostabus reiškinys — pokario metais Lietuvos vokiečiai, įsikūrę Vokietijoje ir kituose kraštuose, nepasimetė, neištyrė vokieškoje aplinkoje. Jie tuojuo įkūrė savo draugiją su daugybe skyrių (Landmannschaft der Deutschen aus Litauen in Bundesgebiet e.V.), šaukia metinius suvažiavimus, leidžia gražų laikraštį „Die Raute“ (Rūtos), o nuo 1957 m.

periodiškai kasmet išleidžiamas jų metraštis „Heimatgruss“ (Jahrbuch der Deutschen aus Litauen) — Pasveikinimas iš tėvynės, o ta jų tėvynė — Lietuva. Ligi šiol išleisti 32 metraščiai, kurių didžiąją dalį paruošė bei redagavo kunigas Alfred Franzkeit.

Šis Lietuvos vokiečių mokėsi Kauno vokiečių, vėliau Šančių gimnazijose, pokario metais Vokietijoje baigė studijas ir gavo evangelikų liuteronų kunigo šventimus. Ilgus metus energingai dirbo labdaros srityje ir buvo gerai įvertintas. Jis visą laiką energingai dirbo Lietuvos vokiečių draugijos centrinėje vadovybėje. Gerai mokėdamas vokiečių ir lietuvių kalbas, yra išvertęs į vokiečių kalbą 120 lietuvių poetų bei rašytojų 550 kūrinių — eilėraščių, novelių, dvi dramas (Grušo „Barbora Radvilaitė“ ir Landsbergio „Penkis stulpai turkaus aikštėje“), taip pat leidinį apie Šv. Kazimierą. Palaiko ryšius laisvais su keliais išeivijos rašytojais, uoliai talkina Vokietijos Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Kultūros institutui.

Turime po ranka beveik pilną „Heimatgruss“ metraščių rinkinį, o taip pat porą kitų leidinių. Iš jų rašiniui aiškėja, kad mūsų vokiečiai turi Lietuvos vokiečių kultūrinį centrą (Das Dokumentations- und Kulturzentrum der Deutschen aus Litauen) Arnsberge. Šiam reikalui jie gavo atskirą pastatą, kuriame įsteigė ir Lietuvos vokiečių muziejų, įkurdino „Die Raute“ refekciją, paspyrė porą kambarių svečiams bei nakvynoms, sutelkė knygų rinkinį, nuotraukų kolekciją, laikraščius bei žurnalų kompleksus. E. Stelke šį muziejų vadina „unserer alten Heimat“ — mūsų senoji tėvynė. O ji — Lietuva.

Turime po ranka paskutinį „Heimatgruss“ numerį 1988 metais. 120 psl. gražiai iliustruotas leidinys. Iš jo išsiskiria Paryžiuje gyvenančio dail. Prano Gailiaus spalvotos iliustracijos (techniškai labai tobulai atspausdintos) su poeto Kazio Bradūno poezijos įrašais.

Rašinyje „Tolmingkehmen“ (Tolminkiemis) ir Alf. Franzkeit aiškina, kad ši Mažosios Lietuvos vietovė reiškia „tolimą kiemą“. Ji, kaip ir daugelis kitų Prūsų Lietuvos vietovių, buvo nuo amžių lietuvių gyvenama ir todėl Lietuvos dalis turėjo būti ne prie Rusijos, bet „mažiausia prie sovietinės Lietuvos priskirta“. Mažosios Lietuvos lietuviškumą, o ne rusiškumą rodo senieji vietoviu, upių, ežerų, laukų ir kt. vardai. Jis taip pat pažymi, kad ši žemė prieškariniuose žemėlapiuose buvo žymima kaip „Provinz Litauen“ (Lietuvos provincija). Čia pat iškelia šaunių lietuvių raitelių pulkus (Litauischen Regiment) Prūsijos kariuomenėje, pažymėdamas, kad šie rytprūsiečiai buvo lietuviai.

Malonu dar pridurti, kad Alf. Franzkeit išvertė į vokiečių kalbą vysk. Ant. Baranausko „Anykščių šilėlį“, labai sklandžiai, dargi eiliuota vokiečių kalba, ir išleido jį atskiru leidiniu — „Der Wald“. 32 psl. leidinys gaunamas pas autorį, adresu: Alfred Franzkeit, In den Wiesen 3, 2839 Wehrblec, W. Germany. Kaina 8.50 DM.

Taigi labai miela, kad buvusieji Lietuvos vokiečiai nepamiršta savo senosios gimtinės ir ją geru žodžiu mini. Neturėtum jų pamiršti ir mes lietuviai. Turime palaikyti glaudesnius ryšius, keistis kultūrinėmis vertybėmis — stiprinti tiltus.

b. kv.

KALTINIMAI LIETUVIŲ BENDRUOMENEI NETURI PAGRINDO

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Vytautas Volertas su visuomene dalinasi LB rūpesčiais

— Arteja JAV LB XII-tosios tarybos rinkimai. Ar pakankamai atsirado asmenų, kandidatuojančių tarybon? Kaip manote sudominti visuomenę, kad rinkimuose dalyvautų?

— Kandidatų visose rinkiminėse apygardose pakanka. Kai kur dvigubai daugiau, negu reikia išrinkti. Malonu, kad yra gerokai jaunų žmonių. Kandidatuoją ir anksčiau rinkimais nesidomėjusius. Sudominti galima tik aktyvią ir galvojančią visuomenę. Pagrindinis mūsų būdas — spauda. Tačiau ir ji nenori visų savo puslapių užleisti tik vienai temai, ypač ilgesnį laiką diskutuojamai. Apylinkių susirinkimai taip pat padeda.

— Būtų įdomu spaudoje išgirsti kandidatų pasakymus apie LB veiklą ateityje. Kaip manote šį reikalą spręsti? Ar pakanka laiko rinkimams pasiruošti?

— Žinoti kandidatų nuotaikas būtų labai svarbu. Tačiau mažesnėse rinkiminėse apygardose beveik visi kandidatai yra pažįstami ir balsuosiantiems daug klausimų jie nestato. Mažiau žinomi turėtų savo žodį tarti, nors krašto valdybai nėra būdų juos įtaigoti. Čia vėl iškils spaudos skiriamos vietos sunkumai. Dėl laiko pasiruošimui man atrodo, kad jo pakanka. Juk apie rinkimus visuomenei ir apylinkių valdyboms pranešta jau prieš šešis mėnesius. Iš kitos pusės, negalima kreipti visuomenės dėmesio nuo kitų svarbių reikalų, kurių mums visada pakanka. Šio krašto visuomenė yra gausi, jos interesai įvairuoja (kas domisi vienu klausimu, mažai rūpinasi kitais), tad mums nevertėtų pamėgdžioti JAV rinkimus. Žinoma, kas rimtai ruošiasi LB darbui, toks ilgesnį laiką pasisako LB reikalais ir tampa žinomas. Bet šiam apgalvotam ir sveikintinam keliui nei metų nepakanka.

— JAV LB krašto valdyba pasirašė su dr. S. Suziedėliu sutartį paruošti prieškarinę ir karo meto istoriją. Sutartį patvirtino LB taryba. Po to keletas spaudos bendradarbių ir Americans For Due Process darbuotojos spaudoje pasisakė prieš istorijos au-

JURGIS JANUŠAITIS

torių ir prieš LB, ragindami net nebeaukoti LB darbams remti. Vienas kitas rašė, kad LB eikvoja pinigų savo asmeninim kelionėm, o turėtų rūpintis lituanistiniu švietimu, vadovėliais, jaunimui skaitiniui, net rašytojų parašytų knygų leidimu. Sakykite, kur glūdi diskusijų priežastys? Ar metami kaltinimai turi pagrindo? Ar čia nebandoma iš viso sumenkinti LB vaidmenį išeivijos gyvenime?

— Krašto valdyba sutartį su dr. Saulium Suziedėliu pasirašė. Taryba patvirtino. Čia yra teisybė. Teisybė, kad keletas spaudos bendradarbių ir ADP darbuotojos pasisakė ir abejojo LB darbų reikimu, kitus ragindami aukas mažinti arba „uždaryti pinigines“. Šalia piktnuolio šie pasakymai skleidė netiesą. Tai klaidingas autoriaus honoraras, klaidinga studijos apimtis, klaidingas tvirtinimas, kad autoriaus darbo niekas nevertins, kol studija bus nepaskelbta. Nežinojo, ką rašo? Bet dabar žino, tačiau tyli. Šiuos gandus taisė, tačiau spauda mums tiek vietos nedavė, kaip kaltintojams. Jų įdomesni skaitiniai? Juk kaltintojas visada susilaukia smalsesnės dėmesio, kaip beįsiginas. Dabar vėl prie kaitstojama, kodėl LB iš anksto apie šį projektą neatsiklausė visuomenės? Ar tarybai pateiktas tvirtinti projektas nėra atsi-klausimas? Juk ten dalyvavo ir tarybos nariai ir daug svečių, tad slaptumo nebuvo. Ten buvo paaiškinta ir apie R. Razgaitienės su D. Keziene skelbiama netiesą apie honorarą, apimtį, autoriui patartą komisiją, tačiau spaudai į tai nekreipė dėmesio, kaip nekreipė netiesą skleidžią asmenys. „Reikėjo atsiiklausiti visuomenės“. Ar reikėjo visuomenės „balsavimo“, pradėjus leisti „Violations of Human Rights“, Lietuvių literatūros istoriją, kitus veikalus? Be paliovos balsuojant, darbai visiškai sustotų. Autoriaus barimas yra žmonių pomėgis kitus truputėlį pamaudyti. Jis nebuvo teistas, net LB garbės teismas dėl jo neatsiklaustas, tad yra svarbiau jo pasirošimas ir žinios, kaip nepagrįsti

Vytautas Volertas, LB krašto valdybos pirmininkas.

išsitarimai. Dėl JAV LB pinigų eikvojimo asmeninim kelionėm — grynūtelis išsigalvojimas. Man tokie įvykiai yra nežinomi. Žinoma yra tiek kad labai daug kas ir daug kartų JAV LB reikalais važinėja savo lėšomis. Kas apie tai rašys? Švietimo taryba leidžia vadovėlius, skaitinius vaikams ir įvairius pratimus, tačiau grožinės literatūros kol kas nepajėgiame spausdinti, nes nežinome, kuris veiklas yra vertas. Dėl premijų skyrimo Kultūros taryba kenčia, o jei bandytų ką nors išleisti? Tada jau tris kartus daugiau šauktų, kad LB darbai yra neremti. Kokios buvo šių užsipuolimų priežastys, nežinau. Spėliuoju, kad kai kas siekė didesnių aukų. Abejočiau, kad visi narsiai pasisakiusieji norėjo suniekti JAV LB. Turbūt taip netyčiomis išėjo. Gal tik vienas ar du, LB nepriimę ir nepriimsia.

— Po šių diskusijų ar LB nemanoma atsakyti tokios istorijos leidimo?

— Darbas yra tęsiamas. Pirmasis skyrius komisijai įteikiamas kovo pabaigoje, antrasis — gegužės pradžioje.

— Kaip Jūsų manymu reiktų organizuoti lietuvių gynybą prieš OSI? Ar gynyba yra išgelbėjusi bent vieną apkalintąjį? Yra sudarytas Lietuvių teisėms ginti spe-

cialus komitetas, į kurį įeina Vlikas, Alta, LB, Koalicija ir lietuvių gynybai telkia lėšas. Teko girdėti, kad į šį bendrą komitetą įeiti atsisakė Rasa Razgaitienė — ADP — ir ji atskirai telkia lėšas. Ar Jums yra žinomi atsisakymo motyvai? Kas tikrina šio vieneto atskaitomybę ir kaip yra sunaudotos visuomenės suaukotos aukos?

— OSI yra baisi jėga ne tiek JAV mokesčių mokėtojų pinigais, kiek už jos stovinčių vienetų turtingumu ir nuožmumu. Tai Wiesenthal, Jewish Anti-Defamation League, pats Izrealis ir panašios grupės. Prisiminkime, kas vyko, kai prez. Reaganas Vokietijoje dėjo vainiką ne tose kapinėse, kas vyko su Waldheimu. Vasario 18 d. Izraelio gynybos ministeris davė pareiškimą. Kitokio elgesio reikalaujama iš kitų tautybių žmonių. Kol ši padėtis nepasikeis (ji gali pasikeisti), bus labai sunku rasti veiksmingus kelius. Nors dabartinė mūsų gynyba nepasiekė aiškių rezultatų, ji sulėtino apkaltinimo vyksmą, atidėgė keletą neteisėtų OSI veiksmų, teismą ir OSI privertė atsargiau elgtis. Dabartinio įstatymo pakeitimas būtų didelis laimėjimas, bet jo pažanga yra sulėtėjusi. „Class action“ byla, nors mažiau reali, taip pat labai daug padėtų. Bendras komitetas, į kurį įsijungė ankstyvesnioji JAV LB krašto valdyba, greitai laiku gal stipriau pajudės. ADP atsisakė, nes, R. Razgaitienės žodžiais, tai esanti kelių tautybių organizacija ir jai netinka jungtis tik į lietuvių vienetą. Ar visuomenės aukos, ateinančios į ADP, yra gausios, nežinau. Nežinau, kas šį komitetą sudaro; nežinau, kam jis duoda atskaitomybę. Tačiau mano nežinojimas yra joks paaiškinimas. ADP atlieka naudingą darbą, ypač daug prisidėjo su P. Žumbakiu OSI pavojaus išpopuliarinimui. Kodėl iš ten atėjo tokie kieti puolimai, nukreipti į LB ir į S. Suziedėlį, nežinau. Iš kitos pusės, aukas galima rinkti ir be atskaitomybės. Paštu gauname daug laišku, prašančių pinigų, pasirašytų senatorių, generolų, dvasiškių. Apie apyskaitas nieko neužsiminama. Jei aukotojas, antrą kartą paprašytas, pareikalautų atskaitomybės arba paaiškinimo, kaip pinigai sunaudojami, gal ją gautų, jei aukos prašas tikėtusi reikšmingos sumos. Manau, taip elgtųsi ir ADP.

— Spaudoje skaitėme, kad JAV LB yra numatęsi Washington, D.C., išsigyti lietuvių centrui namus, kuriuose tilptų mūsų pagrindinių veiksmų įstaigos. Ar tai yra reali galimybė, kaip šis projektas atrodo dabar? Ar pajėgsime namus išsigyti, juos išlaikyti ir kam jie tarnautų?

— Jūs, kaip JAV LB pirminkas, kaip vertinate LB ligiolinę veiklą? Kas būtų keistina, į ką daugiausia reiktų kreipti dėmesį ateities darbuose?

— Perdėtas formalizmas, neišvengiamas biurokratizmas dėl mūsų pačių įgeidžių ir lėšų stoka labai sunkina darbą. LB neturi galimybių sunkesniems užsimojimams, nes yra skandinami kasdienos ruošoje. Mūsų visuomenė stokoja drąsos, nepadeda LB didesnio ryžto žingsniuose, nes drąsos stoka gindo nepasitikėjimą vienas kitu ir fantastiškus įtarinėjimus. Esame bailūs, vengiame ką nors naujesnio pradėti, kad nepralaimėtume. Žinoma, kai nedrįstama, nepralaimima, bet ir nelaimima. Toks būtų mano požiūris, išėkant LB ryškių inauš mūsų ir okupuotos Lietuvos gyvenimui. Iš kasdienos žveigiant, JAV LB savo darbą atlieka gerai, nes šiuo laiku turi daug pasiūlytųjų darbininkų, kuriuos išvardinti yra sunku. Ar taip ateityje bus, man kelia abejonių. Jaunesni žmonės dabartinių darbo metodų nemėgsta, nes jie yra labai komplikuoti. Pavyzdžiui galime imti tarybą. Ar reikia rinkti 45-50 narių? Ar už penkerių metų, kai šį darbą turės tęsti kita karta, bus tiek sutinkančių pavažiuoti, išleisti savo pinigų ir gaisinti laiką? Dabar LB turi kruopščiai išdirbusti įstatus ir gausybės taisyklių, bet kaip ilgai jų bus galima boti? Ateitį numatyti yra sunku, ir darbą diktuos susidariusios sąlygos. Kokios jos bus?

— Dėkojame, pirmininke, už nuoširdų ir atvirą pokalbį ir linkime LB sėkmės ateities darbuose.

DANGORAIŽIO ŠEŠĖLIS

P. MELNIKAS

Romanas

71

Čia jam neliko ko veikti ir senį buvo sunku perkalbėti. Jis buvo atkaklus ir įsitikinęs, kad jo kaimas po dviejų karų ir rusų okupacijos dar liko toks pat, kokį jaunystėje paliko. Ir vis plepėjo, kaip gražu ir gera ten buvo...

— Nemoku nė rašyti, — prisipažino.

— Visai nemokai?

— Tik pasirašau. Gal susimildamas man parašysit gromatą? Tai giminaitei Biržuose... Kad noriu atvažiuoti. Pirmiau žmona man parašydavo, gal jūs dabar? — parodė adresą ant voko, bučiuodamas Dobilo ranką, ir diktavo.

Viešpatie, rašydamas galvojo Dobilas, kaip jaučiasi šis žmogus? Beraštis, be žmonos ir be draugų Amerikoje — be artimos sielos. Pakankamai turto išsigijęs, miega su šautuvu pašonėj, saugodamas savo vienišumą. Jis rado tai, ko čia važiuodamas ieškojo. Bet apsiriko, nes duona ir pinigai ne viskas — draugystės ir žmonių neatstoja. Jam atrodo, kad čia žmonės blogi ir tik nori tave visais būdais apgauti, nedraugiški.

Ar jam Biržuose bus gerai? Kaip valdžia ten su juo elgsis?

Tačiau reikėjo diktuojama laišką rašyti. Ka kito galima tokiame pasiūlydiniu?

Palydėtas susijaudinusio senio iki tvoros ir išsiuntęs laišką paštu, Dobilas galvojo apie save. Ar

ir jam senatvėje taip atsitiks? Stengėsi įtikinti save, kad jam taip nebus. Esu jau išsilavinęs, galvojo, turiu įvairiausių polinkių, domiuosi šiuo kraštu ir galiu šnekėti su bet kuo. Bet ar tai padėjo? Vis tiek iš vietinių per daugelį metų ir jis čia draugo nesurado.

Jei pirma už mane mirs Prūsas ir dar keli pažįstami lietuviai, galvojo, aš liksiu kaip senis Danis ir gal bus sunkiau kaip jam? Net mano bedarbio dalia nublanksta apie tai pagalvojus.

Papasakojo Marytei apie Danį, susigraudinęs Dobilas ją apkabino. „Nemirk“ pasakė jai. Dar mastė apie šią mįslę, vartėsi lovoj ir nekaip miegojo. Sapnavo, kad yra senas kaip Danis, sėdi bare ir kalbina šalia jo sėdintį žmogų, sakydamas, kad neturi draugų. Bet tas tik vos pasuko galvą į jį... Atstumas tarp jų kėdžių sapne pradėjo didėti ir tas žmogus išnyko. Vėl Dobilas važiavo, lyg autobusu... Šnekino pakeleivių, abu juokėsi iš kažko, bet išlipus, kiekvienas skubėjo priešiniga linkme. Net restorane užkalbinta padavėja skubėjo prie kito stalo ir, pažėręs saują arbatpinigių, Dobilas išėjo į gatvę... Gatvėje nė vieno žmogaus. Lėkė automobiliai ir nežinia kas juos varinėjo. Viršuj tarškėjo malūnsparnis, lyg sekdamas kiekvieną jo žingsnį. Pasukus į kitą gatvę malūnsparnis, grėsmingai plakdamas sparnus virš medžių šakų, uždamas jį sekė.

Tada Dobilas pradėjo bėgti. Uždusęs pasibeldė į vieno namo duris, bet niekas jų jam neatidarė. Tada trinktelėjo jas pečiais ir išsitiesė parkritęs ant slenkščio. Didžiulis žmogus įtraukė jį į vidų, pasodinęs ant kedės patikrino jo temperatūrą. Malūnsparnis tuo tarpu nusileido gatvėj, išsoko keisti vyrai ir pasiėmė Dobilą pakilo į melynus erdves, net svaigo galva. Nuleistas ant pievos, Dovilas įžengė pro vartus su keistu užrašu. Vos ten atsidūrė, pajuto koks yra laimingas.

Tai buvo lyg jo tėvo ūkis, kur visi mylėjosi, dainavo ir šoko... Mėnulis buvo taip arti, kad jį ranka pasiekti galėjai. Ir žmonės tokie draugiški, malonūs...

Kaip lengvai pasidaviau tokiai sapno iliuzijai, paduodė galvoje... Norėjau rasti tai, kas jau neegzistuoja ir nenorėjau tos iliuzijos atsisakyti. Juk nėra tokios laimingos vietos, kur visi mylisi ir mėnulis taip arti, kad jį ranka gali pasiekti. Ji egzistuoja tik svajonėse. Mano kasdieniniai rūpesčiai dar nepasibaigė. Malūnsparnio ūžimas girdėsis kambario gūdomoj, kol mano konfliktai nepasibaigs.

Blogiau, kai net sapne išganyto nėra, galvojo. Sapnai kartais parodo, kad yra išėjusi kažka. Pabudus blogiausia su realiuoju gyvenimu ir todėl reikia važiuoti toliau už sapną. Reikės ieškoti darbo tolimuose pietuose.

Sudie White bendrove ir Devinski.

— Sudie, Maryte, — po kelių dienų jai pasakė. — Kai uždirbsiu pinigų pietuose, tau prisiūsiu.

Pasaulis juk nedidelis.

Taip nusprendęs susipakavo du lagaminus, atsisveikino ir išvažiavo į pietus darbo ieškoti. Kelias buvo ilgas ir nuobodus, reikėjo sustoti nakvynėi, bet ryžtas pakeisti savo padėtį jį varė. Prieš akis lėkė plento juosta, elektros stulpai didėdami artejo, automobilis praskvilpavo juos viena po kito ir, kaip tas malūnsparnis, nešdamasis jį per pievas ir kalnelius, lyg į susapnuotą vietą, kur tikrai turėjo rasti savo laimę.

(Bus daugiau)

PIRMOSIOS KREGŽDĖS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Prieš keletą mėnesių pasidalinau su skaitytojais savo džiaugsmu, kad pagaliau ir mūsų padangėje susirūpinta prieaugliu spaudai, įsteigiant „žurnalistikos seminarą“ prie šeštadieninės mokyklės, bet jam teskiriant vos po dvi valandas du kartus metuose. Rašiau, kad turiu penkis puikius mokinius, tris vyrus ir dvi merginas. Dabar kaip tik baigiau antrąją savo seminaro pusę ir noriu pasakyti, kad didžiulioji galėdama skaitytojų supažindinti su savo mokinių įdomiais ir gubiai parašytais straipsniais, atžymintais pirmąją seminaro pusę. Sakiau jiems tada, pradėdama pamoką, kad spaudos darbas — tai meilės darbas, nes kalbą valdo juk daugelis lietuvių, o kiek mažai jų spaudoje pasireiškia! Atrodo, mano mokiniai nepabūgo to meilės darbo, ko įsitikinsite pasikaitę jų pirmuosius darbus.

Jonas Kulikauskas

Penkštadienį, kovo 18 dieną, Los Angeles Lietuvių Jaunimo sąjunga suruošė VI-tojo Lietuvių Jaunimo kongreso apibūdinimo vakaronę.

Kongreso vietiniai atstovai Tadas Dabšys bei Tauras ir Gailė Radveniai pasakojo apie savo nuotykius Australijoje. Kongresas vyko gruodžio mėnesio gale 1987 metais.

Pirmas kalbėtojas Tadas Dabšys, buvęs Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos narys, aiškino publikai apie kongreso bendrą planą. Kongrese buvo turistų, stebėtojų, dalyvių ir atstovų. Stebėtojai padėjo atstovams ruošti bylas, kurias atstovai pristatė kongreso valdybai. Dalyviai klausėsi politinių paskaitų ir diskusijų, aiškino Tadas.

Gailė ir Tauras Radveniai pasakojo savo asmeniškus išpučius. Gailė pradėjo savo kalbą su „Good day, mate!“, ir apie savo pergyvenimus važiuojant kairėje gatvės pusėje, Kalėdas pajūryje. Tauras Radvenis išreiškė savo nuomonę apie pasaulio jaunimo dalyvius, kurie buvo susirinkę iš Prancūzijos, Anglijos, Šveicarijos, Vokietijos, Pietų Amerikos, Kanados, Australijos ir kitų kraštų.

Tauras sakė: „Visi malonūs, simpatiški, o australiečiai man gražiai priėmė... Taip pat laukiu susitikti vėl tuos pačius ir naujus draugus ateinančiame kongrese“.

Dalyvis Darius Vosylius, negalėjęs atvykti į vakaronę, perdavė linkėjimus laišku. Ateinantis kongresas įvyks Pietų Amerikoje, Kolumbijoje ir Urugvajuje, 1991 m. gruodžio mėnesį.

Vylis Lešys Partijos rinkimai 1988

Amerikoje šiandien yra iš tikrųjų daug politinių partijų, kurioms leidžiama parinkti savo kandidatą į prezidentus. Bet yra dvi žymios partijos, kurioms priklauso daugiausia amerikonių — tai demokratai ir respublikonai.

Yra lengva atspėti, kas laimės partijos kandidatūrą respublikonų tarpe. Amerikos dabartinis viceprezidentas George Bush jau yra laimėjęs balsavimą Pietuose per „didįjį antradienį“. Jis taip pat stipriai laimėjo rinkimus Illinois. Jo didžiausias varžovas yra sen. Robert Dole, bet jis nėra laimėjęs net nė vieno balsavimo ir turbūt greit išeis iš varžybų.

Demokratų tarpe yra sunkiau išskirti, kas laimės. yra penki pirmaujančios asmenys — gov. Michael Dukakis, sen. Paul Simon, rev. Jesse Jackson, sen. Albert Gore ir repr. Richard Gephardt.

Dukakis laimėjo daugiausia per praėjusius rinkimus didįjį antradienį, bet Simon laimėjo daugiausia Illinois rinkimuose. Kiti asmenys irgi labai panašiai laimėjo rinkimuose, ir todėl gali būti kitiems stiprūs varžovai. Mano nuomone, George Bush lengvai laimės respublikonų partijos rinkimuose. Taip pat aš manau, kad Michael Dukakis laimės demokratų partijoje.

Vilija Žemaitaitytė

Neseniai man buvo užduota pamoka parašyti rašinį apie žinomas lietuves moteris Amerikoje. Šią užduotį negalėjau išpildyti, kadangi jokios medžiagos neradau. Labai gaila, kad lietuviškos ir anglų enciklopedijos ir kitos pagrindinės knygos neaprašo šitokių žymias Amerikos lietuves, kaip Ann Jillian — Jūrą Nausėdaitę ir Rūta Lee, kurios yra filmų artistės, Jean Balukas, žymi bilijardo žaidėja, Lilė Šukytė, žymi operos dainininkė, ir kitas lietuves. Man irgi buvo nuostabu, kad labai žymūs lietuvių sportininkai, kaip Juozas Žukauskas (Jack Sharkey), Vytautas Gerulaitis ir Dick Butkus nebuvo aprašyti anglų enciklopedijose! Pagaliau suradau Juozo Žukausko aprašymą vienoje lietuviškoje enciklopedijoje. Juozas Žukauskas buvo bokso pasaulio čempionas, kuris gimė 1902 metais Binghamtone, New Yorke. Jis turėjo virš 60 rungtynių, kurias daugiausia laimėdavo, ir išgarsėjo pirmą kartą 1926 metais laimėdamas prieš Harry Willis, kuris iki tol buvo nenugalimas. Jo žymiausias žaidimas buvo prieš Jack Dempsey 1927 m. Šios rungtynės buvo rekordinės: 75,000 žiūrovų ir 1,083,580 dolerių pajamų. Boksuodamas prieš Europos ir Vokietijos čempioną Max Schmellingą antrą kartą 1932 m. Juozas Žukauskas ne tik laimėjo žaidimą, bet ir sunkaus svorio bokso pasaulio čempiono titulą. Tą titulą prarado 1933 metais italui Primo Carnera ir pralaimėdamas prieš Joe Louis 1936 m. Lietuvių jaunimas didžiulioje Juozo Žukausko ir jo vieši pasisakymai lietuvių buvo garsinami po visą pasaulį. Yra labai didelė garbė turėti buvusį žymų sportininką mūsų tarpe, bet man vis tiek liūdna, kad daugiau lietuvių nebuvo aprašyta... Kaip kiti žmonės apie mus sužinos, jeigu mes patys lietuvių neužtenkamai žinome?

Paulius Mošinskis

Žadintuvus buržia. Taip nesinori keltis! Bet vis tiek keliesi, sėdi į automobilį ir važiuoji dvi su puse valandos. Dėl ko? Tik pasidinėti, tik kad galėtum pačiuoti ant sniego? Ne, ne tik čiuožti, bet ir gaivintis kalnų oru ir pasigimnastikuoti su gerais draugais.

„Mountain High“ yra slidinėjimo vietovė, kuri yra arti Los Angeles. Nereikalinga važiuoti suktais keliais, ir ten yra daug sniego. Jei neužtenka natūralaus sniego, Mountain High gali jo visuomet pagaminti, nes jie turi 3 milijonų galtonų užtvanką, kurią jie gali varžyti tik sniego gaminiu. Keltuvo bilietai yra brangūs:

Kaziuko mugės atidaryme Jaunimo centro saleje. Pirmoji eilė iš kairės: V. Aleknie, kun. J. Vaišnys, S. Endrijonienė, B. Vindašienė, I. Kereliene, Lietuvos gen. kons. Vaclovas Kleiza su žmona Asta, S. Kerelytė, G. Eidukaitė ir G. Deveikis. Nuotr. J. Tamulaičio

UŽDARYTA APŠVIETOS DRAUGIJA

Lietuvių Moterų draugija „Apšvieta“ įsteigta 1907 metais kovo 3 d. Agotos Žemaitienės namuose, 3264 So. Halsted St., Bridgeport apylinkėje, Chicagoje.

Buvo keleta pažangių moterų, kurios ir sumanė, kad jau laikas pradėti kurti moterų draugiją. Ir pačios sau svarstė, ar galės veikti laisva draugija, niekieno neglobojama, nes tuomet tarp Lietuvių buvo giliai šaknis įleidę katalikai. Svarstė, galvojo ir pasiryžo visas kliūtis nugalėti ir sukurti. Dėvė jai „Apšvieta“ vardą.

Draugijos tikslas — plauti kultūrą, apšvieta, mokėti mažą pašalpą ir pomirtinę. Taip pat prisidėti prie visuomenės naudingų sumanymų Amerikoje ir Lietuvoje. Kiek galint pagelbėti finansiniai draugijos narams, pašalinami ir kultūros įstaigoms. Pirmos steigėjos buvo šios: Marijona Damijonaitienė, Eleonora Sutkienė, Marijona Patekaitė, Marijona Oliševskienė, Katarina Katkevičienė, Marcelė Gružinskienė, Ona Gilbaitienė, Agota Žemaitienė, Kostancija Yankauskienė, Ona Katkevičiūtė-Demikienė ir Petronėlė Mockienė.

Pirmutinę valdybą sudarė: pirmininkė Marijona Damijonaitienė, vicepirmininkė Katarina Katkevičienė, nut. rašt. Marijona Palekaitė, fin. rašt. Eleonora Sutkienė ir iždin. Marijona Oliševskienė.

Tos pirmos drausulės svarstė draugijos ir visuomenės reikalus. 1908 metais surengė vakarėlį. Koks tai buvo smagus: jaunos, grakščios, dauguma tik iš Lietuvos atvažiavusios, eiles deklamuoja, šoka, dainuoja. Vakarėlis

27 doleriai visai dienai, o 14 dolerių pusei dienos ir naktiniam slidinėjimui. Bet dažniausia nėra daug žmonių ir gauni išnaudoti visus pinigų, kuriuos esi išleides. Kitos vietovės didesnės ir parduoda bilietus pigiau, bet reikia važiuoti suktu keliu, kas yra labai sunku, kai slidinėji visą dieną.

Nuvažiuoti į Mountain High nėra sunku. Iš Los Angeles miesto reikia važiuoti 10 greitkelio ir rytų puse. Kai privažiujate Ontario miestą, reikia sukti 15-tu greitkelio šiaurėn, važiuojant šiuo greitkelio iki kito, vardu 183. Čia reikia pasukti į kairę ir važiuoti iki antro kelio. Vėl pasukti į kairę ir pavažiavus apie 5 mylias esate Mountain High.

Ir kai pagaliau atvyksti, išlipi iš automobilio ir pažiūri į kalnus, pilnus sniego, žinai, kad buvo verta keltis taip anksti.

pasisekė. Vyko Fellowship House Bridgeporte.

Rankdarbių paroda buvo surengta 1910 m. gruodžio 4 d. Fellowship svetainėje. Tai pirmą Lietuvių moterų parodą, surengta Chicagoje. Buvo aprašyta amerikiečių laikraščiuose ir atsilankė gana daug svetimačių pažūrėti gražiausių rankdarbių. Draugija skyrė dovaną.

Antra paroda įvyko 1911 metais. Tai pagamintų valgių paroda Šv. Jurgio parapijos svetainėje prie 32 gt. ir Lituania Ave. Buvo apkrauti pilni stalai idomiu lietuvišku ir amerikiečių valgių. Publika lankė parodą gana gausiai. Po parodos įvyko vakarienė. Liko pusėtinai pieno. Dirbo sunkiai, sutartinai ir geru ūpu. Pirmas didesnis parengimas įvyko 1915 m.

Per tą savo gyvenimo laiką draugija surengė gražių vaidinimų dramų ir komedijų, kaip Gyvi nabašinkai, Kalnų duktė, Rūtų vainikas, Du broliai ir kt. Pastatyti buvo veikalai, koncertai, bazaras, ir davė gražaus pelno. Taip pat įvyko ir šeimyniški vakarėliai, kaukių baliai, gegužinės ir žaidimų vakarėliai. Rengdavo ir sveikatos paskaitas. Per šį visą laiką buvo aukota nemažai įvairiom įstaigoms.

Kai kurios narės yra gimusios Amerikoje, kalba ir rašo gerai lietuviškai, ir kai kurios buvo ir valdyboje. Pirm. Stella

Kaulakis, vicepirm. Aldona Olis, nutarimų raštininkė Rožė Didžgalvis ir Frances Wagner — iždininkė. Visos priklausė valdybai daugiau kaip 20 metų. Seniausia narė, kuri priklausė „Apšvietai“ yra Anastazija Valančienė. Ji buvo iždininkė 45 metus, o narė daugiau kaip 64 metus. Ji dabar yra prieilaudos namuose — Nursing Home.

Per kelerius metus draugija „Apšvieta“ nustojo veikti, nes negavome naujų narių ir negalėjome turėti pilnos valdybos. Kai kurios turėjo du darbus, kai kurios senesnės išmirė. Likusios narės, kurios atsilankydavo susirinkimuose, nutarė uždaryti arba likviduoti. Taip ir padarėme 1987 m. lapkričio mėnesį.

Stella Kaulakienė pirmininkė

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje.

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis

Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6 - 20 Gegužės 19 - birželio 3 Gegužės 25 - birželio 8/12 Birželio 9 - 24 Birželio 30 - liepos 17

Liepos 6 - 20 Liepos 20 - rugpjūčio 2 Rugpjūčio 11 - 27 Rugsėjo 2 - 16 Spalio 7 - 21

Gruodžio 27 - sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar - gausite papildomą nuolaidą. Smulkesnės žinios teikiame

tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSE, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliskai, prancūziškai, rusiskai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniskai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030 wholesale nr. 2475066

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

EARN WHILE YOU LEARN For J. T.'s GENERAL STORE SPECIAL SERVICES UNIT

Distribute national grocery & general merchandise coupons & catalogs to housewives. ENJOY

- \$250-\$400 Per Week Average Earning
- Paid Training
- 5 Day Work Week
- 35-40 Hour Per Week
- No Nights
- Expense Account
- Some Travel Possible
- Guaranteed Salary & Commission
- Company Benefits
- Need Sales Exp.
- Need Own Transportation
- Must Speak Fluent English

For confidential interview & more information call:

Carl Smith
6 pm to 9 pm Only
312-474-6300

LIGHT MAINTENANCE

(Must Speak English)
Keep equipment running, lift trucks, cranes, odds & ends in building.

L.S.I. Steel Processing
4444 S. Kildare, Chicago
Call 254-7500 for appt.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdrauktą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ Wes. 95th Street
Tel. — GA 4-8754

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded

436-6937

Elektrinis ir namų apšildymo sistemų pataisymai.

Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoju ir sąžiningai.

555-2020

KLAUDIJUS PŪMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS

INCOME TAX — INSURANCE

6529 S. KEDZIE

778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų įsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski

767-0600

HOUSES

FOR SALE

GOV'T SEIZED

HOMES \$1.00.

(U Repair) BUY

Properties

for back TAXES!

Info, REPO Listing

1-518-459-3546

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

Ext H-664 A 24 HRS.

A.A. KPT. ALBERTAS MALSKAITIS

1986 m. rugpjūčio 9 d. mirė kapitonas Albertas Malskaitis Naujoje Zelandijoje. Nors labai pavėluotai nuo jo mirties noriu suteikti daugiau biografijos apie jį ir jo šeimą. Su a.a. Malskaitis mes buvome artimi pažįstami.

Albertas buvo santūrus, švelnus būdo, turėjo igimtą mandagumą. Jis visa siela ir širdimi nuo jaunystės mylėjo savo tėvynę Lietuvą ir jai aukėjo savo darbus būdamas kariuomenėje.

Gimė 1908 m. liepos 28 d. Pajevonio valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Tėvas priespaudos laikais buvo caro žandarų tarnyboje. Tarnavo Pajevonio valsčiuje ir vėliau Vilkaviškio mieste. 1918 m. Vasario 16 dieną buvo paskelbta vyriausybės Lietuvos nepriklausomybė. Alberto tėvas Malskaitis perėjo tarnauti į Vilkaviškio viešąją policiją ir ėjo vyresnio policininko pareigas nuo 1918 iki 1922 metų. Šeimoje augo Valdis, sesuo, Emilis, Albertas, Artūras, Zenė ir Jonas. Visi mokėsi gimnazijoje. Albertas baigė gimnaziją ir įstojo į Karo mokyklą 1930 metais. Baigęs Karo mokyklą, buvo paskirtas į 2-ji kavalerijos Ulono, Birutės pulką Alytuje.

Tėvui Malskaičiui mirus, vaikai liko gyventi prie mamos, kol visi mokėsi gimnazijoje ir vėliau išsiskirstė ir sukūrė savo šeimas.

Kpt. Albertas Malskaitis vedė ir jų šeimoje gimė du sūnūs. Malskaičiai gražiai įsikūrė ir gyveno Lietuvoje. Džiaugėsi savo gyvenimu, profesija ir šeima. 1940 metais Rusijos raudonajai armijai okupavus Lietuvą kpt. Alb. Malskaitis buvo atleistas iš kariuomenės. Jis jautriai pergyveno Lietuvos okupaciją. 1941 m. birželio 21 dieną kilo karas Vokietija, kuri išvyjo raudonąją armiją iš Lietuvos. Kapitonas Albertas įsijungė į pagelbinę kariuomenę. 1944 m. vasarą Alb. Malskaitis su šeima pasitraukė į Vakarų Vokietiją. 1945 m. gegužės 5 dieną

A. a. kpt. a. Malskaitis

Malskaitis su šeima persikėlė gyventi į Uchtės lietuvių stovyklą britų zonoje. Albertas Uchtėje priėmė katalikų tikėjimą, nes žmona ir vaikai buvo katalikai. Jie ten išgyveno apie 4 metus.

1948-49 metais, prasidėjus emigracijai, Malskaičiai emigravo į Naująją Zelandiją ir ten darbuosė ir vaikus leido į mokslius.

Aš susirašinėju retkarčiais su Alb. Malskaičiu ir pasiūliau sudaryti emigracijos dokumentus atvykti į Kaliforniją, bet jis atsisakė. Praslinko keleri metai. Jo jauniausias sūnus, sulaukęs 17 m. amžiaus, važiuodamas motociklu tragiškai žuvo kelyje.

Praslinkus keleriems metams, sunkiai susirgo Alberto žmona ir staigiai mirė. Jis dalyvaudavo lietuvių parengimuose ir tautos šventėse, kaip visuomenininkas ir veikėjas. Skaitė lietuvišką spaudą, domėjosi pasauliniais politiniais įvykiais ir laukė Lietuvos laisvės.

Albertas Malskaitis su sūnumi darbuosė toliau ir kartu gyveno. Vėliau sūnus Rimas sukūrė savo šeimą. Albertas dirbo tol, kol išėjo į pensiją. Bet ji netrukus apsupo ligos ir senatvė. Tada sūnus jį apgyvendino senelių prieglaudoje. Jis 1986 m. rugpjūčio 9 dieną mirė Auklando ligoninėje. Laidotuvėmis rūnūs sūnus Rimas Malskaitis. Laidotuvių apeigas atliko katalikų kunigas. Atsisveikinimo žodi tarė vietos visuomenės veikėjai. Pildant velionio Alberto prašymą, prieš mirtį ligoninėje Auklando lietuvių suaukojo jo atminimui ir jam žinimui Tautos Fondui 225 dol. Palaidotas Waikumete kapinėse, kur palaidota jo mama, žmona ir tragiškai žuvęs sūnus. Liko dideliame nuliūdime sūnus Rimas Malskaitis su šeima, brolis Valdis Kanadoje, Artūras Vokietijoje, sesuo Zenė Anglijoje ir jų šeimos.

Kazys Karuža

KNYGA APIE PABALTIJŲ TAUTAS

Olandijoje 1986 metais pasirodė knyga apie tris Pabaltijo tautas: Lietuvą, Latviją ir Estiją senovėje ir dabar. „Speelbinder grote mogenheden“ (Didžiųjų jėgų sviedinys) yra parašęs Martin van den Heuvel, kuris gimė 1931 metais Haarlem, Olandijoje. Studijavo istoriją Amsterdamo universitete. Tarp

1964-1967 metų buvo nederlandų laikraščio „Het Parool“ korespondentas Maskvoje. Pastaruoju metu autorius dėsto Amsterdamo universiteto Rytų Europos institute. Yra parašęs eilę knygų apie Sov. Sąjungą. Knyga išleista „Gravenhage 1986 m. Clingendael serija, 11 dalis, 204 psl. Knyga dedikuota: „Trims mažoms Europos tautoms beveik pamirštomis“.

Z. T.

A.†A. JUOZUI STONKUI

Kanadoje mirus, brolių JONĄ, broliene NELE ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdžiame.

Antanas Skeivelas

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

MEDICINOS SEMINARAS

St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubo veikloji valdyba kovo 16 d. Lietuvių klubo didžiojoje salėje surengė visiems St. Petersburgo lietuviams medicinos seminarą. 3 val. po pietų Br. Ginčauskas trumpai supažindino atsilankiusius su šiuo seminaru skaitytoju dr. K. Vaičiūm ir užtikrino, kad ši paskaita apie kraujo apytaką ir širdies ligas bus įdomi ir turininga, nes ji kruopščiai paruošta daktaro, baigusio medicinos studijas Vokietijoje, Miunchene, ir dar ilgai gilinuso jas Amerikoje psichiatrijoje, chirurgijoje bei vidaus ligų srityje.

Dr. K. Vaičiūm neapvykę apie 80 čia atvykusių klausytojų. Jis išsamiai supažindino juos su kraujo apytakos ir širdies ligomis, lotyniškų pavadinimų paaiškinimą visiems suprantamais žodžiais ir paskaitą įpindamas sveiko humoro. Todėl paskaita buvo išklausyta ne tik giliu susikaupimu, bet ir gera nuotaika. Baigdamas dr. K. Vaičiūm pareiškė, kad sveikais maistas ir mankšta daug pagelbsti širdies ir kraujo apytakos ligų išvengimui. Nebeturėdamas laiko apie tai plačiau painformuoti patarė visiems pasikaityti „Drauge“ kovo mėn. 1 d. 1988 m. laidoje „Kelias į sveikatą“ ir pridėjo, kad per didelis garbės troškimas, kelimasis į puikybę ir pavydas taip pat yra nuoširdžių širdies funkcijų prieši, sukelia daugelio naktų nemigą priversdami smarkiau plakti ir taip jau pavargusias širdes.

Už turiningą paskaitą ir nuoširdžius praktiškus patarimus susirinkusieji daktarui gausiai paplojo. Po to energingasis pensininkų klubo pirmininkas S. Lungys dar kartą padėkojo daktarui, taip gausiai atsilankiusiems klausytojams ir darbščioms klubo šeiminiškėms: Laimutei Alvarado, A. Markevičienėi, B. Tamošiūnienei ir K. Dimui už skaniai paruoštus valgius ir kavą visų maloniam po paskaitos pabendravimui. Kadangi beveik visi Pensininkų klubo nariai priklauso ir Fla. Lietuvių klubui ir tarp jų klubų vyksta nuoširdūs bendravimai, tad pirm. S. Lungys nepamiršo padėkoti klubo direktoriui A. Aleksejūnui už leidimą prijungti modernią mikrofoną prie salės garsiakalbių, o vicepirm. K. Vaičiūnui už padėjimą ši darbą atlikti.

Neskubėjo šis gražus lietuvių būrelis, kurio tarpe matėsi ir mielių lietuviškos kultūros puoselėtojų, kaip dailininkas V. Vaitekūnas, muzikas A. Mateika, dr. Mačionienė su vyru, lietuviškos spaudos platintojas J.

Taoras su žmona, skirstytis, bet dar ilgai dalinosi šios popietės išpušiais, susėdė prie baltai apdengtų stalų rengėjų vaišinami.

Už šį ir už anksčiau suruoštus kultūrinius renginius St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų darbščioji valdyba ir jos pirm. nusipelnė nuoširdžios visų padėkos.

M. G.

A.†A. CHARLES F. PAKARKKLIS

Gyveno Garfield Ridge apylinkėje.

Mirė 1988 m. kovo 26 d., sulaukęs 80 m. amžiaus.

Gimė Pensilvanijoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genevieve, sūnūs: Ronald, marti Marilyn, ir Kenneth, marti Marcia; anūkai: Greg, David, Jennifer ir Jonathan; brolis Clem su žmona Helen; dukterėčios: Dorothy ir Maxine; sūnėnai: Richy, Gerry ir Pat.

Kūnas pašarvotas kovo 29 d. nuo 5 iki 9 v.v. Midway Funeral Home koplyčioje, 5948 Archer Ave. (kampas Major Ave.)

Laidotuvės įvyks kovo 30 d. Iš koplyčios bus atlydėtas į St. Joseph, Summit, IL parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiam visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, marčios, brolis, anūkai, dukterėčios ir sūnėnai.

Laidotuvių direkt. Ray Andrazunas. Tel. 767-8807.

Su dideliu skausmu pranešame, kad kovo 15 d. Detroito mirė mūsų mylimas tėvas

A.†A. PETRAS JARACKAS

Gimęs 1909 m. Lietuvoje, Salake, Zarasų apskrityje. Amerikoje išgyveno 39 metus.

Giliame liūdesyje pasiliko: sūnus Petras ir jo žmona Jennie; sūnus Vytautas; duktė Regina ir vyras Ralph Thomann; anūkai Christopher ir Cathy Thomann ir kiti gimines.

Velionis palaidotas Mt. Olivet kapinėse šalia žmonos Teresės, mirusios 1951 m.

Švogerui

A.†A. JONUI MILIŠAUSKUI, SR.

mirus, jo žmonai MARIJAI, buv. SMAILYTEI, sūnams ŠARŪNUI, JONUI, Jr., ANTANUI ir jų šeimoms bei dukrai ONUTEI reiškiau gilią užuojautą.

Jonas Smailys, Sr.

Omaha, Nebr.

A.†A. KAZIMIERUI RIPSKIUI

Lietuvoje mirus, jo brolių VYTAUTĄ RIPSKIŲ su žmona SOFIJA ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Elena Bersėnienė
Irena ir Juozas Morkūnai
Barbara ir Jonas Morkūnai
Zuzana ir Juozas Stravinskai
Antanina ir Alfonsas Lepasckai

A.†A. GENOVAITEI MIKALAIUSKIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui JONUI reiškiam užuojautą.

Kazys, Sofija ir A. Vilija Butkai

Brangiai Motinai

A.†A. MARIJAI MILAŠIENEI

mirus, jos sūnų STASĮ, žmoną GIEDRĘ ir visą MILAŠIŲ šeimą širdingai užjaučiame.

Danguolė ir Stasys Surantai

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. kovo mėn. 29 d.

5

A.†A. ERNEST A. MOSGERIS

Gyveno Riverside, IL.

Mirė 1988 m. kovo 27 d., sulaukęs 56 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Laižuvo mieste. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Helen Jankauskaitė, seserys Adelė Užnys, Janina Ridgeway, dukterėčios Linda, Alvina, Andrea ir sūnėnas Lawrence.

Velionis buvo sūnus Petronėlės ir a.a. Juozo Mosgerių ir svainis Virginia ir Thomas Cuchra ir dėdė Christopher ir Craig Cuchra.

Kūnas pašarvotas kovo 29 d. nuo 3 iki 9:30 v.v. S.C. Lack & Sūnūs koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Laidotuvės įvyks kovo 30 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse ir vietoje gėlių aukoti American Cancer Society.

Nuliūdę žmona, seserys, motina ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack & Sūnūs. Tel. 737-1213.

PADĖKA

1988 m. vasario 23 d. žiauri mirtis netikėtai išplėšė iš mūsų tarpo mylimą Vyra. Tėva, Sūnų ir Brolių

A.†A. TONI PRAPUOLENĖ

Iš širdies gilumos dėkojame giminei, draugams ir pažįstamiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje, atsiuntusiems gėlių, Šv. Mišių aukų, dalyvavusiems laidotuvėse ir palydėjusiems velionį į amžiną poilsį, o ypač Radevičiui už giesmės bažnyčioje.

Velioniui parodyto nuoširdumo ir pagarbos niekada neužmiršime.

Nuliūdę: žmona, dukterys, sūnus, žentas, anūkai, tėvai ir sesuo su šeima.

GAIDAS-DAIMID EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS — BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Laiškas

VERTA GAUSIAI BALSUOTI

Maloniai nuteikė kovo 18 d. „Draugo“ laidoje išspausdintas Gražinos Kriaučiūnienės stripsnis „Michiganas ruošiasi LB tarybos rinkimams“. Jame kandidatai būdingai dėsto savo pažiūras, ramiai svarsto mūsų veiklos patobulinimo klausimą, neveddami ir kritiškai pasisakyti dėl šiandieninių veiklos formų ir institucijų veiklos. Tai tikrasis lietuvių išeivijos balsas, į klausimus žvelgiant be vidinės neapykantos ir srovių žiūrėnų pagalbos!

Stripsnio įvade teigiama, kad Michigano apygardoje į LB tarybą kandiduoja aštuoni asmenys ir „keturi iš jų bus išrinkti“. Šis teigimas yra netikslus. Nors Michigano balsuotojams, remiantiems 1985 metais vykusią JAV LB XI-sios tarybos duomenimis bus leidžiama balsuoti už keturis kandidatus, į LB tarybą pravedamų atstovų skaičių nulems balsuotojų skaičius Michigano rinkiminėje apygardoje. Jei, lyginant su kitomis rinkiminėmis apygardomis, balsuotojų skaičius Michigane bus mažas, mažiau kaip keturi kandidatai gali būti išrinkti. Jei tačiau Michigano apygardoje balsuotojų skaičius bus gausus, visi aštuoni kandidatai gali būti pravedti į XII-ą LB tarybą. Taigi verta gausiai balsuoti!

Algimantas S. Gečys

APYLINK MUS

x **Lietuvių katalikų medikų Korpi „Gajos“** gėveninis susikaupimas buvo Marijonų koplyčioje sekmadienį, kovo 27 d. Po pamaldų vienuolyno salėje buvo bendri pusryčiai ir susirinkimas, kurį pravedė dr. Kazys Ambrozaitis. Buvo susirinkęs gražus būrys vyresniųjų ir jaunųjų medikų su žmonomis ar šeimomis. Pusryčius ruošė dr. L. ir dr. V. Grybauskai.

x **Dr. Danielius Degėsys** iš Clevelando atvažiuoja į Chicago balandžio 9 d., šeštadienį. Jaunimo centro didžiojoje salėje aptars prof. dr. J. Meškauskio parašytą knygą „Lietuvos Medicinos istorija“. Kviečiame visus dr. J. Meškausko pagerbime ir knygos supažindinime dalyvauti. Vietas rezervuoti iš anksto pas rengėjus.

x **Velykiniai šokiai** bus sekmadienį, balandžio 3 d., Jaunimo centre 8 val. vak. Rengia Chicago studentų ateitininkų draugovė. Gros „Gintaro“ orkestras.

x **Dr. J. ir A. Kazickai** yra mecenatai su tūkstantine šiais metais vykstantiems trims dideliems lietuvių renginiams Kanadoje – PLB seimui, Kultūros kongresui ir Tautinių šokių šventei.

x **The Observer** kovo numerį yra Algio Šilo, JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos išdėtininko, straipsnis apie vasario mėnesį įvykusį politinį seminarą Washington, D.C. Seminare dalyvavo 50 jaunų profesionalų ir studentų, norinčių pagilinti žinias ir tuo pačiu veiklą Amerikos politinėje srityje, išryškinant Lietuvos dabartinę padėtį.

x **Naujas „Varpo“ leidinys** su J. Daugėlos vedamuoju, dr. K. Karvelio, dr. J. Balio, dr. V. Vyčio, dr. S. Šimoliūno, red. A. Kučio ir kitų straipsniais šiomis dienomis jau išsiustas skaitytojams ir platintojams. Jis gaunamas ir pas administratorę A. Rūkienę, parašius adresu: 3346 West 65 Place, Chicago, IL 60629. Leidinys 224 psl.

x **Juozas Taoras**, St. Petersburg Beach, Fla., lietuviškos knygos platintojas, mylėtojas, su prenumeratoriais pratesimo mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. auką. J. Taorą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x **Ona Jankevičiūtė**, New York, N.Y., „Draugo“ nuosirdi rėmėja, kiekvieną kartą pratesdama prenumeratorą pridėda didesnę auką. Su 1988 m. prenumeratora atsiuntė „Draugo“ paramai 40 dol. ir 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. O Jankevičiūtė, mūsų garbės prenumeratorė, tariame nuosirdų ačiū.

x **Talman Deli sveikina Šv. Velykų šventę!** Kviečiame apsilankyti ir pasirinkti įvairių vietinių ir užsieninių skanėstų jūsų velykiniam stalui. Įvairūs mėsos gaminiai, velykiniai kumpiai, dešros, žuvų ir silkų patiekalai, beržo šakos, ežiukai, tortai, pyragai, Velykų „bobos“, raguolis, įvairių rūšių sausainiai. Didelis pasirinkimas kavos pupelių, velykinių margučių ir daug kitų skanėstų. **Talman Deli**, 2624 W. Lithuanian Plaza Ct (69 St.) Tel. 434-9766. Primam užsakymus jūsų velykiniam stalui. Visiems linkime sveikų ir nuotaikingų Šv. Velykų. (sk)

x **Dr. Antanas Razma** buvo susirgęs ir paguldytas Christ Community ligoninėje, 4440 W. 95 St., Oak Lawn, Ill. 60453, kambarys 422 E. Toje ligoninėje dirba jo sūnus dr. Antanas Gintaras Razma. Ligoniu daromi tyrimai ir jis pamažu sveiksta. Tikisi jau šiandien ar rytoj grįžti namo.

x **Andrius Šmitas**, Vasario 16 gimnazijos Vakarų Vokietijoje direktorius, pereitą penktadienį, kovo 25 d., Jaunimo centro kavinėje turėjo vakaronę ir pranešė apie gimnazijos veiklą, mokslą ir ateities planus. Jis taip pat davėvo šeštadienį Lietuvių Fondo narių suvažiavime. Birutės Jasaitienės lydimas A. Šmitas kovo 25 d. aplankė „Draugą“ ir pasikalbėjo su redakcija apie Vasario 16 gimnaziją.

x **Inž. Kostas Dočkus** dėl asmeninių priežasčių savo kandidatūrą į LB XII tarybą atsiima. Prašo už jį nebalsuoti, kad nesugadintų kitų balsų.

x **Dr. Jonas Stankaitis** iš Clevelando buvo atvykęs į Chicago ir sekmadienį, kovo 27 d., dalyvavo Gajos susikaupimo valandėlėje, pusryčiuose ir susirinkime Marijonų salėje.

x **„Klajūnė aš esu“** – tai nauja sol. Nelės Paltinienės estradinių dainų kasetė, kurioje yra 12 lietuvių ir kitatačių kompozitorių sukurtų dainų. Dainos palydimos muz. Arvydo Paltino elektroninės muzikos priemonėmis. Paltinai netrukus atvyksta į JAV ir koncertuos Philadelphiaje, Hartforde ir Chicagoje.

x **Kun. Antanas Bertašius**, Paterson, N.J., mūsų nuolatinis rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratesdamas prenumeratorą 1988 metams, pridėjo visą šimtą dienraščio gerovei ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ir didelis ačiū.

x **Aušros Šaulių kuopa**, Miami, Fla., per K. Kodatienę atsiuntė 50 dol. auką lietuviško dienraščio paramai ir palinkėjo visiems geros sėkmės lietuviškos spaudos darbe. Nuosirdus ačiū visiems kuopos nariams.

x **Mark Jurgutis**, St. Petersburg, Fla., parėmė „Draugą“, 20 dol. auką ir pratesė prenumeratorą 1988 metams. M. Jurgutį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuosirdų ačiū.

x **Juozas Tamas**, Gardena, Cal., atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui, 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, o taip pat pratesė prenumeratorą vieneriems metams. J. Tamą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x **Maria Pužauskas**, La Crescenta, Cal., parėmė „Draugą“ 20 dol. auką ir pratesė prenumeratorą 1988 metams. M. Pužauską įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už palaikymą dienraščio labai dėkojame.

x **Ieškoma raštinės tarnautoja** pas gydytoją. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas. Skambinti 471-3300 darbo dienomis, 9:30 v. ryto - 4 v. p.p. (sk)

x **Reikia šeiminkės. Skubiai!** Kambarys ar butelis, visas išlaikymas ir geras atlyginimas. Automobilis naudojimui. Skambinti: 312-257-7484. (sk)

x **Išnuomojamas kambarys** su pilnu išlaikymu asmeniui, nesugebančiam apsitarnauti. Skambinti: 471-9213. (sk)

Solistai su rengėjais po „Draugo“ koncerto. Iš kairės: kun. V. Rimšelis, sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė, Marija Remienė, Vizgirdas, sol. Ričardas Daunoras su dukrele Rūta. Nuotr. J. Tamaliūčiū

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Jaunimo centre kovo 26 d. įvyko 25 Lietuvių fondo narių metinis suvažiavimas. Jį atidarė Tarybos pirmininkas St. Baras. Jis priminė, kad fondas jau pasiekė 4 mil. dolerių, kad pavyko laimėti P. Višnio ir D. E. Jansono dėka, gavus 110,000 dol. F. Mandeikio palikimą. Lietuvių fondas jau turi 6,000 narių. Reiškė viltį, kad iki 1992 m. fondas galėtų pasiekti 10 mil. dolerių. Tai gražinimas skolos mūsų tautai. Dėkojo LB nei fondo igaliojiniams, laikraštiniams, radijo laidų vedėjams, ypač fondo nariams, siekiant, kad kapitalas liktų nepriklausomai Lietuvai, o pajamos – lietuvių išlaikymui išsivijoję.

Invokaciją sukalbėjo Milda Lenkauskienė. Mirusių fondo narių pagerbimą pravedė Ramona Steponavičiūtė. Perskaitė ilgą 110 mirusių per metus sąrašą. Žvakę uždegė P. Želvis.

Prezidiumą sudarė trys daktarai – G. Balukas, Ant. Razma, J. Valaitis, sekretorė – Daina Kojelytė. Dr. A. Razma pasveikino dalyvius. Gen. kons. V. Kleiza savo sveikinime priminė gerą fondo vadovybę, linkėjo suvažiavimui vykdyti svarstymus solidarumo dvasioje.

Liet. Bendruomenės vardu sveikinamas V. Kamantas dėkojo už rėmimą švietimo darbo išsivijoję. Fondo nariai gali didžiulius palaikydami Vasario

x **Kun. Valdemaras Cukuras**, Putnam, Conn., kun. Zenonas Smilga, Westbrook, Conn., dr. R. Senkus, Stillwater, Mn., Vytautas Petrulis, Lockport, Ill., Natalija Kaminskas, Euclid, Ohio, Genė Puniška, St. Petersburg Beach, Fla., Leonas Daukus, Chicago, Ill., dr. Bruno Valadka, Elmwood, Ill., P. Mikšys, Leicester, Mass., Patricia Bandza, Carleton, Mich., pratesdami „Draugo“ prenumeratorą, kiekvienas paaukojo po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x **Saulė Šatienė**, Warwick, R.I., Vladas Židžiūnas, Centerville, Mass., V. Kundrotienė, Pigeon, Mich., Petras Vaitiekūnas, Ormond Beach, Fla., Ada Skučas, West Point Beach, Fla., Gražina Žukauskas, Chicago, Ill., Petronėlė Bernotavičiūtė, Chicago, Ill., Petronėlė Laukaitis iš Chicago, Ill., dr. J. Uleckas, Toronto, Kanada, Ona Martinkus, Stickney, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų ir kartų pratesė prenumeratorą 1988 metams. Nuosirdus ačiū.

16 gimnaziją, liuanistikos katedrą jaunimo kongresą. Kvietė atvykti į kultūros kongresą ir PLB seimą Kanadoje.

Vasario 16 gimn. direktorius A. Šmitas dėkojo už paramą jų įstaigai. Ypač ji svarbi moksleiviams iš Pietų Amerikos. Kultūros tarybos vardu sveikino ir dėkojo pirm. I. Bublienė. Raštu sveikino JAV LB pirm. V. Volertas. Praeitą suvažiavimo protokolą paskaitė D. Kojelytė.

Sudarytos komisijos. Mandatų ir registracijos: V. Barškeitytė, P. V. Kisielius, A. Razma, E. Ozelenė, A. Steponavičienė, R. Steponavičiūtė. Spaudos: A. Juodvalkis, prel. J. Prunskis, J. Žygas, J. Šlajus, A. Bagdonas, J. Zemaitis, Br. Kvilyks, B. Brazdžionis. Nominacijų: dr. K. Ambrozaitis, dr. F. Kaunas, M. Lenkauskienė. Balsų skaičiavimo: K. Dočkus, dr. A. Razma, J. Vaznelis. Nutarimų: M. Drunga, A. Juodvalkis, V. Kamantas. Organizacinė – K. Dočkus, V. Momkus, M. Remienė.

LF tarybos vardu pranešimą padarė buvęs pirm. P. Kilius, reikšdamas viltis, kad bus pasiekiama 10 mil. dol. Iškėlė gausius V. Kutkaus nuopelnus. Linkėjo naujam pirm. St. Barui ir kitiems vadovams sėkmės.

Valdybos pirm. M. Remienė pranešė, kad per pernykščius metus buvo gauta aukų 271,738 dol. LF vardas buvo plačiai išgarsintas. Birželio gale buvo išleistas LF skaitas „Draugo“ numeris. Informacijoje daug pasitarnavo A. Juodvalkis. LF turi vieną apmokamą tarnautoją – A. Steponavičienę, kuri rūpestingai atlieka pareigas. Valdyba turėjo 10 posėdžių. Buvo surinkta 5000 adresu

lietuvių, dar nepriklausančių fondui. Į jį buvo laiškais kreiptasi. Dėkojo išd. K. Dočkui, fondo kūrėjui A. Razmai. Išd. K. Dočkus pranešė, kad į LF per metus įstojo 133 nauji nariai.

Finansų komisijos vardu J. Vaznelis pranešė, kad fondo kapitalas dabar daugiausia bankuose. Visos akcijos likviduotos. Dabar bankuose yra 2,184,708 dol. (67%), valdžios bonuose 584,700 (16%), korporacijų bonai 676,300 (19%). Pelną skirstymo komisijos vardu St. Baras paskelbė, kad buvo per 20 metų paskirstyta 1,031,585 dol. Šiemet stipendijoms gauta prašymų 59. Patenkinti 34, suteikta 52,000 dol. JAV LB švietimo tarybai skirta 52,000 dol., Kultūros reikalams 47,500 dol., knygoms leisti 33,500 dol., visuomenės reikalams 54,460 dol.

Palikimų komisijos pranešimą darydamas dr. K. Ambrozaitis pažymėjo, kad 1987 m. palikimais LF gavo 30,667 dol. Per visus LF gyvavimo metus palikimais LF gavo 983,466 dol. Jau 1988 m. palikimais gauta 111,000 dol.

D. Kojelytė pranešė, kad LF valdyba šiemet metams neturi jokių siūlymų įstatų keitimui. Informacijos kom. pirm. A. Juodvalkis, pranešė, kad spaudoje, radijuje buvo gausiai paskleistos informacijos apie LF.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė A. Markelis. Dr. J. Valaitis, pagerbdamas lietuvių disidentus, ypač N. Sadūnaitę, paaukojo 1000 dol. St. Baras paskelbė ateities veiklos projektą: greičiau sukaupti 5 mil. dol., saugiai investuoti, plėsti informaciją,

plėsti igaliojinių tinklą, sustiprinti naujų narių verbatimą, įtraukti jauną kartą, skatinti palikimus palikti LF, daugiau lėšų skirti švietimui, tautiniam auklėjimui, remti propagavimą lietuvių meno, muzikos ir kultūros. St. Baras suvažiavimo proga fondui paaukojo 1000 dol.

Registracijos komisijos vardu A. Steponavičienė pranešė, kad suvažiavime dalyvavo 147 nariai bei jų igalioji atstovai su 9175 balsais. Dr. F. Kaunas, reikšdamas pagarbą disidentui dr. Statkevičiui, paskyrė 1000 dol. LF-dui.

V. Kutkus priminė gausią ir įvairią LF veiklą Detrote. Čia yra 410 fondo narių.

Apie veiklą Grand Rapids, papasakojo V. Kamantas. Clevelando lietuvių gražią talką nupasakojo M. Lenkauskienė. Ji 6 savaites keliavo po P. Ameriką, atvežė padėką už ankstybesnę paramą ir prašymą ateityje jų lietuvišką veiklą paremti. M. Remienė painformavo apie LF igaliojinių veiklą įvairiuose miestuose.

Dr. G. Balukas papasakojo apie Lietuvių dailiojo meno instituto veiklą. Valdyba turėjo 3 posėdžius. Gavo atleidimą nuo mokesčių. Metų balansas per 6,000 dol. Nutarta steigti Meno muziejų.

Į Lietuvių fondo tarybą išrinkti: G. Balukas, D. Kojelytė, J. Račkauskas, A. Razma, J. Valaitis, A. Ostis. Į revizijos komisiją – A. Markelis, J. Rimkevičius, J. Žygas.

Apie LF turimą ūkį St. Baras paaiškino, kad žemės kaina palaipsniui kyla ir laikui bėgant bus parduota.

J. Masilionis skatino stipendijomis daugiau remti sėkmingai baigusius liuanistikos mokyklas. Dr. K. Ambrozaitis pabrėžė, kad palikimai yra tvarkomi savų advokatų, profesionališkai ir rūpestingai.

Nutarimų komisijos pranešimą padarė V. Kamantas: priimti St. Baro pasiūlymai dėl ateities veiklos, dėkojama už aukas, prašoma pelno skirstymo komisijai kiek galint daugiau remti liuanistikos mokyklas, ypač Vasario 16 gimnaziją. Kviečiamas jaunimas jungtis į LF, palikimuose atsiminti LF, suvažiavimo parama neturi būti nukreipta ten, kur nėra palankumo lietuvių reikalams.

Suvažiavimą uždarydamas pirm. St. Baras dėkojo už visų padarytą įnašą. Bus bandoma tobulinti LF darbą. Baigta Lietuvos himnu. Dalyviai buvo pavašinti pietumis.

Juoz. Pr.

ŽEMAIČIŲ KLUBO VEIKLA

Žemaičių kultūros klubo metinis narių susirinkimas įvyko kovo 16 d. 1 val. p.p. Zigmą Kojak svetainėje. Kaip ir praity,

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

– **JAV Jaunimo sąjungos** laikinoji valdyba praneša, kad gegužės 27-30 d. Chicagoje Jaunimo centre bus sąjungos suvažiavimas. Bus sprendžiama ateinančių metų veikla ir nagrinėjami įvairūs projektai. Suvažiavimo metu bus renkama nauja valdyba. Savo kandidatus naujai JAV Jaunimo sąjungos valdybai prašome siųsti Pauliui Mickui, 5938 Veranda Drive, Springfield, VA 22152. Sąjungos suvažiavimo informacijai skambinti Jonui Činkui tel. 312-927-0619.

– **Lietuvos Dukterų draugija**, Los Angeles skyrius, Verbu sekmadienį prieš pat rekolekcijų baigimo pamokslą paruošė Šv. Kazimiero parapijos apatinėje salėje šiltus užkandžius. Bus duodama kava, pyragai ir gaivinamieji gėrimai.

– **LB Grand Rapids apylinkės valdyba** rengia jaunų lietuvių dainininkų Clevelando dainos-muzikos vieneto „Uzdainuokim“ koncertą balandžio 16 d., šeštadienį, 6 val. vakare Elks Country Club, 2715 Leonard St., NW, Grand Rapids, Michigan. Laukiama klausytojų iš viso vakarinio Michigano. Apylinkė vadovauja pirminkė Gražina Kamantienė, jos valdybą sudaro Simutė Jonaitytė, Vytautas Kamantas, Juozas Lukas, Jonas Treška, Jr. ir Petras Treška.

ilgametis klubo pirm. J. Skeivys pravedė susirinkimą, pateikdamas nusistovėjusią darbodarę.

Pirmas darbotvarkės punktas – valdybos narių patikrinimas. Buvo pastebėta, kad viena valdybos narė sunkiai serga – finansų raštin. E. Strungis ir jai palinkėta greit pasveikti. Po to buvo protokolo skaitymas, kurį perskaitė sekretorė R. Didžgalvis. Protokolo surašymas priimtas su pagyrimu.

Revizijos komisijos pranešime paaiškėjo klubo gera finansinė būklė ir pavyzdinga administracijos tvarka už praėjusius metus.

Klubas turi ir šiek tiek atsarginio kapitalo, kuris yra naudojamas pagal turimą klubo konstituciją. Mirus klubo nariui, pasiunčiamas gėlių vainikas ir skiriama 50 dol. mirusio-sios giminėms. Toliau pranešė, kad klubas turi dar 28 narius. Iš jų apie 4-5 nebeaktyvūs, o kai kurie jau suėjo 90, 93, 92, 81 ir pats jauniausias ir sulaukęs pensinio amžiaus.

Buvo diskutuojama klubo aukstinio jubiliejaus minėjimas rudeni. Klubas buvo įsteigtas 1938 m. lapkričio 2 d. Klubas finansiškai stiprus, tai ir nutarė suruošti minėjimą šauniame restorane su šampanu ir gausiom vaisėmis nariams padengiant iš klubo lėšų, o jų svečiams minimalinė auka.

Visos kitos detalės bus aptartos galutinai gegužės mėn. susirinkime.

Po aptarimų ir sąskaitų išmokėjimo buvo vaisės ir malonus žemaičių pabendraavimas, nes per daugelį metų gyvavimo nėra buvę ginčų ir susipykimo tarp klubo narių ir valdybos. Gerokai paviešėjo ir po nuosirdžių šnektų, palinkėjo vieni kitiems linksmų švenčių, visi patenkinti išvyko į namučius.

J. Skeivys

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

„Grandes“ tautinio ansamblio veteranų grupė vaišina svečius. Iš kairės sėdi: Aldona Vaitienė ir Romas Vaitys; stovi: Juozas Vizgirda ir Romas Puodžiūnas.

Nuotr. Birutės Jasaitienės